

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym: **W Warszawie:** rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75. **Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.** **Na prowincji i w Cesarstwie:** rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1. **Za granicą:** miesięcznie rs. 1 kop. 50. Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY ÓSMY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop. **Nekrologja:** za jeden wiersz 15 kop. **Zwyczajne ogłoszenia:** za jeden wiersz petytowy albo jego miejsce, pierwszy raz 10 kop każdy następny raz 8 kop. **Małe ogłoszenia:** za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz. **Nadesłane:** za jeden wiersz garbontowy rs. 1. Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frenclera ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administr. 111.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne wotywy w kościołach:

N. Marji Panny na Nowem-Mieście, w kaplicy Matki Boskiej, o godz. 9-ej zrana;

archikatedralnym św. Jana, na intencję członków archikonfraternji literackiej, o godz. 9-ej zrana;

św. Ducha (po-paulińskim), przed ołtarzem N. Marji Panny Częstochowskiej i ku Jej czci, o godz. 10-ej zrana—i

św. Jacka (po-dominikańskim), przed ołtarzem Matki Boskiej Różańcowej, na intencję braci i sióstr bractwa Różańca św., o godz. 10-ej zrana;

— Całodzienne nabożeństwo odpustowe z nieustannem wystawieniem N. Sakramentu, kazaniami, procesjami i niesporami ku czci św. Aleksandra odprawione zostanie w dniu jutrzejszym w kościele pod Jego wezwaniem na placu Trzech Krzyży.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) jutro po niesporach wystawiony będzie N. Sakrament w monstrancji, poczem odpiewana zostanie litanja o sercu N. Marji Panny na intencję arcybractwa czci Niepokalanego Serca N. Marji Panny.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Parlament rzeszy niemieckiej wystąpił wczoraj z komplementem dla ks. Bismarka uchwalając wniosek Windthorsta, który upoważnia rząd do podjęcia akcji lądowej na wybrzeżach zanzibarskich, celem stłumienia handlu niewolnikami i odzyskania postradanego w skutek arogancji i brutalności urzędników kompanji niemieckiej terytorjum wybrzeżnego. Hr. Herbert Bismark zapewnił, że garstka uzbrojonych w karabiny niemieckie i wyćwiczonych przez oficerów niemieckich żołnierzy „kolorowych” wystarczy, aby rozgromić zastępy buntownicze Buszirego i odzyskać stacje handlowe na brzegu, które w przeszłości posłużyły jako punkt wyjścia do wypraw „cywilizatorskich” w głąb Afryki. Czula harmonja panowała wczoraj między hr. Herbertem Bismarkiem i p. Windthorstem, który wnioskiem swoim pragnął snadź dowieść rządowi, że centrum katolickie w Niemczech rozumie tak dobrze interes państwa, jak każde inne stronnictwo, i umie zdobyć się na patriotyczną

inicjatywę, której przyklasnąć musi nawet — sam kanclerz!

Niemcy dążą więc szybko do zdobycia na przeciwnych wschodnich brzegach afrykańskiego „ciemnego” lądu drugiego Kamerunu. Biorąc w rachubę gorącą krew i pewien heroiczny pokrój arabskiej ludności tutejszej, przypuszczać można, że zdobycie tych wybrzeży nie przyjdzie tak łatwo Niemcom, jak polknięcie potulnego Kamerunu, zwłaszcza, że prędzej czy później Anglja zrozumie, iż działa na korzyść Niemiec a własną szkodę, dopomagając swojemi okrętami admirałowi niemieckiemu do stłumienia rokoszu nadbrzeżnego.

W procesie Geffkena śledztwo zostało ukończone. Akta jego odchodzą obecnie do trybunału państwowego w Lipsku, który orzeczy, czy należy wytoczyć uczonemu profesorowi proces „o zdradę stanu”, czy też lepiej nie zwracać sobie i światu głowy, nie kompromitować idei sprawiedliwości, która wynaleziona została po to, ażeby ścigać zbrodniarzy, nie zaś spokojnych obywateli i gorących patriotów, wypuścić Geffkena z Moabitu i szepnąć sobie do ucha, że się — baka strzeliło.

P. Numa Gilly jest w straszliwych opałach. Coraz więcej chmur ołowianych ściąga się nad jego głowę, oskarżyciel zaś „dwudziestu małych Wilsonów komisji budżetowej” traci równowagę i płacze się w swoich zeznaniach do tego stopnia, że słowo nie wiąże się tam częstokroć w żaden watek ze słowem. Wiadomo, że w liście do dep. Laguerre wyparł on się wszelkiego związku z publikacją „Mes dossiers”. Zapomniał chyba, że na czele książki tej, noszącej wyraźnie jego nazwisko, jako autora, wydrukowaną została korespondencja, jaką wydawca, p. Savine, przeprowadził z Numą. W liście, datowanym d. 5-go listopada (r. b.) Savine proponuje p. Gilly, aby znajdujące się w jego posiadaniu dokumenta ogłosił drukiem; Gilly zgadza się w d. 7-ym listopada na tę propozycję i przyrzeka nakładcy dostarczyć wszystkich skarbów swojego portfela. W d. 18-ym listopada książka ujrzała światło dzienne, jakkolwiek pan Gilly w tym dniu o godzinie 10-ej zrana telegrafował z Nimes do Paryża, aby publikację wstrzymano. W każdym razie zatem — gdyby nawet w ostatniej

chwili inaczej się namyślił — książka pozostaje jego własnością duchową i p. Savine wyraźnie to stwierdza, zarzucając deputowanemu z Gard wynimanie się z prawdą.

P. Crispi jest optymistą. Powiada on w izbie, że „względnie pomyślnie położenie polityczne” ośmieliło gabinet do żądania od parlamentu „tylko” 145 milionów lirów na uzupełnienie uzbrojeń i fortyfikacyj w tym roku, a do tego losy pokoju czyni zależnemi od — wyniku wyborów do izby francuskiej, które w jesieni przyszłego roku nastąpią. Jeżeli wybory te nie odpowiedzą oczekiwaniom, prezes gabinetu włoskiego będzie zmuszony odwołać się do dalszej ofiarności patriotycznej izby! A zatem widnokrąg pokoju europejskiego ubrał się z łaski p. Crispiego nową czarną smugą! Wiedzianno dotąd — zwłaszcza w Berlinie — że od temperamentu, roztropności i sojuszów rzeczypospolitej francuskiej zależy w znacznej części pokój świata, nie wiązano go wszakże dotąd tak ściśle z dobą wyborów do izby francuskiej. Obawy przed Francją rozlane były, jak eter, we wszechświecie, nie koncentrowały się w jednym punkcie. P. Crispi zapowiada obecnie, że w dniu, w którym odbywać się będą wybory powszechne we Francji, wojska włoskie zostaną skonsygnowane w koszarach.

Po raz pierwszy to z najpoważniejszej na półwyspie Apenińskim mównicy stwierdzono tak ścisły związek pomiędzy obrotami polityki francuskiej a stanowiskiem Włoch. A więc do takiej doszło ostateczności, że treść biuletynu wyborczego z Francji może stać się podpałką dla armaty włoskiej! I to znaną pierwszy minister państwa w mowie, w której powińszował narodowi, że tylko 145 milionów lirów potrzebuje dzisiaj od niego! Br. Z.

Z Petersburga.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Petersburg 11-go grudnia.

Nowomianowany po śmierci admirała Szestakowa minister marynarki russkiej, Czichaczew, należy do liczby wytrwałych marynarzy. Brał on dwa razy

Z teatru.

Wyjątkowem było przedstawienie, z którego mi sprawę zdawać przychodzi; większość publiczności, zapewnijacej wczoraj teatr Wielki, znała wybornie graną tragedję, wielu widziało ją na scenach niemieckich, inni czytali ją, a mało komu nieznaną była przynajmniej z treści.

„Urjel Acosta”, choć nie stanowi epoki w literaturze europejskiej i nowych w niej nie wytworzył kierunków, jak Hernani, albo Zbójcy, chociaż jest jednym z ostatnich dzieł okresu *prądu i burzy* w swoim o czynie, to jednak kto wie, czy właśnie najmłodszy nie zostanie i najtrwalszym pomnikiem tych najświetniejszych chwil odrodzenia duchowego młodych Niemiec. Niepodobna, mówiąc o tej tragedji, nie wspomnieć o jej autorze, bo sam utwór jest zaledwie subiektywny, aby „Urjela Acostę” od Gutzkowa oddzielić było można. Zaczne od autora, przytaczając te tylko szczegóły z jego życia, które mi są potrzebne dla usprawiedliwienia swojego zdania.

Karol Ferdynand Gutzkow był to talent bardzo różnostronny; filolog, potem prawnik, poeta i dramaturg, polityk i dziennikarz, urodził się przeważnie polemistą i ten najwybitniejszy charakter jego indywidualności artystycznej góruje we wszystkim, co napisał. Polemista w polityce i w dziennikarstwie, polemista w filozofji i rozprawach naukowych, sypie argumentami dialektycznej szermierki w poezji i walczy ustami bohaterów swoich na scenie. I jak zwykło to bywa w podobnych wypadkach, nie oszczędzając przeciwników, sam chce pozostać nietykalnym: napastuje, ale bronić się nie pozwala; powie-

dział rzecz skończona. Tymczasem trafił na przeciwników nietylko zaciętszych od siebie, ale, co gorsza, mających siłę za sobą. „Wally die Zweiflerin” (Wally, niech będzie sceptyczka) ściągnęła mu nie tylko konfiskatę książki i trzy miesiące, sumiennie odsiedzanego więzienia, ale najściślejszą kontrolę nad tem, co w przyszłości napisze, surowe przejrzanie dzieł poprzednich w rezultacie zakazanych, wreszcie odsunięcie go raz na zawsze od wszelkiej redakcji pism. Przyzna każdy, że kara była okrutna dla publicysty i autora, i nie w zbyt świetnych kolorach przedstawia ów osławiony liberalizm niemiecki.

Duch i talent zabić się nie dały; byt materialny i życie tylko podkopano.

Gutzkow nienawidził ludzi, stronił od nich, a o garnięty manja prześladowania, stał się ofiarą obłędu, który choć ustępował często, powracał jednak z podwójną siłą, na co i dom zdrowia nie pomógł i najczulsze przywiązanie żony, aż umarł szermierz swobodnej myśli, rzuciwszy rutynie i zacofaniu wyzwanie, krwią serca pisane: „Urjela Acostę”.

Przypisywać autorowi tutaj tendencje semickie lub antisemickie, jest, mojem zdaniem, najwyższym nonsensem, w który popaść mogło z przyczyn osobistych kilku współczesnych krytyków niemieckich (r. 1847).

Prześladowany poeta i dramaturg szuka sposobu do wypowiedzenia obrony wolnego ducha, myśli i słowa; w historii nie brak mu bohaterów i męczenników wielkiej idei, gdzie sięgnąć, czerpać można obitą ręką. *Homo homini lupus*. Wzrok jego pada na żydów w Amsterdampie; dłaczego na żydów, dłaczego tam? Któż zbada drogi, jakimi chodzi natchnienie, fantazja, wizja poety! Może filozof studiował wte-

dy Spinozę, może obłęd nasunął myśl samobójstwa, a wspomnienie o niem wywołało z za grobu cień Urjela, który w ten sposób życie zakończył. Tenże Acosta pisze dzieło z pojęciami fanatyków rabini-cznych niezgodne jak Gutzkow rzecz niezgodną z pojęciami innego kahału; rabini wyrzekają klątwę i wygnanie, inni rabini ukarali więzieniem i odebrali prawo swobodnego słowa. W lat dwieście powtórzyła się wiecznie ta sama historia.

Patrzę na sztukę, jako na materiał ogólnoludzki i z tego tylko punktu widzenia oceniać mogę jej przymioty lub wady. Za jedną z takich poczytałbym autorowi przerażająco ciemne tło obrazu; zaledwie w niem czuć subiektywne usposobienie Gutzkowa. Acosta zostaje sam, opuszczony od wszystkich, z wyjątkiem jednej kobiety, która go kochała. Tak było z Gutzkowem w jego przekonaniu, ale w tem nie ma prawdy, jest tylko pesymizm mizantropa. Tłum może być ciemny, zacofany, fanatyczny, okrutny nawet, ale wśród niego zawsze się znajdują jednostki, które zjedną sobie umysł wyższy, a wielka niedola i wielka niesprawiedliwość pociągają serca szlachetne i obudzą współczucie. Wśród całej rzeszy Amsterdambu jeden Manasses Wanderstraten staje przy Acostę i to przymuszony przez córkę; a gdzież inni uczniowie i przyjaciele nowatora? Nie mogą też przyjać i etyki Gutzkowa, która bliska jest bardzo, jeżeli nie identyczna z schopenhauerowskim pesymizmem.

Romeo i Julja zabijają się pod wpływem rozpaczy jedno po śmierci drugiego, wymotywowanej genialnym pomysłem Szekspira letargu Julji; złączeni w życiu, łączą się po śmierci. Ale powód samobójstwa Judyty i Urjela, to nie miłość namiętna, to *Weltschmerz*, obrzydzenie do świata i ludzkości.

udział w podróży naokoło świata i w ekspedycji japońskiej.

Oto są ważniejsze daty z biografii nowego ministra.

Wiceadmirał Czichaczew urodził się w r. 1830-ym i kształcił się w korpusie marynarki, który opuścił w r. 1848-ym w stopniu mierzmana. W r. 1853-im przeznaczono go w charakterze starszego oficera na szkunę „Wostok”, a niebawem potem został mianowany p. o. zarządzającego portem i fortyfikacjami w Petropawłowsku.

W r. 1855—56-ym dowodził 10-działowym okrętem transportowym „Dzwina” i korwetą „Oliwieca”, przyczem dodany był do szczególnych poruczeń przy generał-gubernatorze Syberji wschodniej i p. o. naczelnika sztabu flotyli syberyjskiej, oraz portów oceanu Spokojnego. W r. 1857-ym dzisiejszy minister mianowany został kapitanem parowca „Ameryka”, a w r. 1860-ym kapitanem fregaty „Swietlana” i adjutantem W. Ks. Konstantego Mikołajewicza.

W r. 1861-ym objął obowiązki p. o. naczelnika sztabu głównego dowódcy portu kronsztadzkiego, a w roku następnym otrzymał posadę dyrektora ruskiego towarzystwa żeglugi parowej i handlu, na której pozostawał z korzyścią dla interesów towarzystwa do r. 1884-go.

W r. 1867-ym za odznaczenie w służbie obecny minister mianowany został kontr-admirałem, a w r. 1867-ym zaliczony był do świty. Podczas wojny rusko-tureckiej kontr-admirał Czichaczew był naczelnikiem obrony morskiej w Odesie i miał pod swoją flagą dość znaczną flotyllę. W r. 1880-ym mianowany został wiceadmirałem.

Pomiędzy latami 1885—1888-go wiceadmirał Czichaczew zarządzał ministerjum marynarki, z prawem udziału w radzie admiralacji.

Po śmierci ministra Szestakowa od razu wskazano na niego, jako na przyszłego ministra. Ogłoszona wczoraj nominacja przypuszczenia te potwierdziła.

Kursa prawne.

Obiecaliśmy czytelnikom naszym słów kilka o wpływie kursów prawnych na kulturę prawniczą, która w sądownictwie oraz piśmiennictwie stała się widoczną. Kraj od dziesięciu lat nie miał uniwersytetu. Brak odpowiednich kandydatów groził magistraturze wyjałowieniem zupełnym, zwłaszcza, iż wyjazd za granicę, nielatwym był, a stopnie tamteżne żadnych nie dawały przywilejów. Otwarcie więc instytucji przyjęte było z radością, o czem świadczą współczesne wzmianki w czasopiśmie.

Wkrótce wszystkie linje sądownictwa zasiliły się nowym elementem wykształconych prawników,

których kursa wydały. Na linji etatowej spotykamy ich najwięcej, adwokatura i notariat miały ich także dosyć. Wymienić wszystkich ani podobna. W gronie pierwszem zasiedli: Michał Rogoziński, Stefa Hermanowicz, Teodor Walecki, Kajetan Mijakowski, Franciszek Garwoliński; w kole obrońców odznaczyli się: Antoni Wrotnowski, Kazimierz Brzeziński, Stanisław Zalewski, Aleksander Majewski; z pomiędzy rejentów wymienić należy: Stanisława Zawadzkiego i Franciszka Kulikowskiego. Z pomiędzy urzędników na prowincji moglibyśmy także wielu powołać, którzy na linji etatowej oraz pozasadowej odznaczyli się talentem i zamiłowaniem fachowem.

Inne władze posiłkowały się również kursistami; spotykamy ich w banku i w prokuratorji, zasiadali także w radzie administracyjnej, tudzież w rządach gubernjalnych. Głównie wszelako wpływ kursów odbił się w literaturze specjalnej. Przedewszystkiem dobry pod względem tym przykład dali wykładający: Dutkiewicz drukował dzieło pomnikowe o hipotece, Maciejowski prawo karne. Notatki profesorów cynkografowane, tudzież innych nauczycieli, posłużyły później dla przygotowania się do wyższych zawodów.

Obok ciała wykładającego stanęli uczniowie. Spotykamy pomiędzy nimi ludzi zdolnych, którzy zaczęli uprawę szczególnych specjalności. Tu należy Flańm, jako handlowiec, Prejss hypotekarjusz, Majewski kanonista. Inni występują, jako doświadczeni pisarze w innych kierunkach; na tem polu powołamy Konrada Machezyńskiego, Edwarda Stummera, tudzież Józefa Majewskiego.

Nie wszyscy uczniowie pozostali na linji ściśle prawniczej, wielu osiadło na roli, drudzy rzucili się do dziennikarstwa lub innych wywołonych zawodów. W duchowieństwie dobiegł najwyższego stanowiska JE. arcybiskup. Za granicą kilku dawnych kursistów odznaczyło się, jako lekarze i architekci. Na polu poezji zabłysnęli zdolnościami Felician Faleński, tudzież Józef Bliżiński, jako dziennikarz p. Edward Leo, zdolny tłumacz, Stanisław Jasiński.

W gronie wytrawnych prawników należą wspomnieć o ś. p. Adamie Umienieckim, którego artykuły o nowem prawodawstwie budziły w swoim czasie ogólny interes; o Józefie Karpińskim, zasłużonym zbieraczem materiałów do wykładni sądowej i wielu innych.

Reforma sądowa przerzuciła wielu kolegów na inne stanowiska, lub też usunęła ich zupełnie od zajęć; nie przeszkodziło im to jednak zajmować się nadal prawem i z nauki na tem polu osiągniętej, lubo w mniejszym zakresie, nieść instytucji właściwej pożytek. W ten sposób spotykamy kursistów na kolejach, w Towarzystwie kredytowym i w kancelariach hipotecznych.

Zrejstrować zasług instytucji w pobieżnym ar-

tykule niepodobna. Wpływ jej w sądownictwie ujawnił się po latach kilku dopiero, kiedy praktyka wehłoneła w siebie surowy materiał teoretyczny i właściwy mu nadała kierunek. Młodzież prosto z ławy szkolnej zaprzęga się do pracy biurowej; wielu przejętych zamiłowaniem do nauki, pojechało szukać jej na uniwersytetach, co dobrze świadczy o oddziaływaniu kursów na umysł. Powiedzmy, że z wielu wychowanców życie późniejsze wyrobiło zacnych obywateli i użytecznych członków społeczeństwa. Pozwolimy tu sobie czytelnikom naszym przypomnieć zacnego filantropa, Kuryerowa, którego zapisy dotąd jeszcze uwagę publiczną zajmują. Był on uczniem kursów prawnych i z pobytu w nich pozostawił ciekawe notatki. Byłoby dobrze, aby z nich kto skorzystał, boć dotąd zasłużona uczelnia żadnej nie ma monografji.

Zebranie obecne kolegów, inicjowane przez redaktora Leo, przyniesie niewątpliwie ten pożytek, że znajdzie się może jeden, który pomyśli o upamiętnieniu szkoły przez podanie do wiadomości ogółu szerszych o niej wspomnień, do których nam nataraz materiału zupełnie braknie.

Ad. N.

Kurjerek literacki.

Kazimierz Kleczkowski: *Z wrażeń karnawałowych. Obrazki i ramki.* (Warszawa; T. Paprocki i sp.)

Naszej sztuce ozdobiczej, która kiełkować dopiero zaczyna, przysługuje się p. Kleczkowski drugą już z rzędu książeczką.

Pierwsza p. t. „Piękno w domowym ognisku” wyszła przed rokiem i wówczas też na tem miejscu zdawaliśmy z niej sprawę; obecna nosi tytuł bardziej złożony i treść też bardziej złożoną posiada.

Często filozofja sztuki i sztuka, stosowana do celów praktycznych, mieszają się wzajem w książeczkę p. K., która wskutek tego odznacza się pewną dwulicowością.

Za punkt wyjścia służy autorowi: sala balowa wraz z wypełniającym ją tłumem biesiadników.

Przechodzi kolejno wszystkie szczegóły, następczając się uwadze estetyka, zastanawiając się: naprzód nad fasadą pałacu, potem nad jego sienią i schodami, potem nad salą balową i jej przystrojeniem, wreszcie nad tualętami dam i t. d.

Do popularnej estetycznej pogawędki rusztowanie to nader stosowne i zręczne. Jest to forma giętka, z powodzeniem używana przez francuzów, a sztywniejsza i uduńnięjsza w rękach niemców. W rozprawce p. K. ma ona charakter pół-francuski, pół-niemiecki...

Nie można też rozprawy tej nazwać popularną w ścisłym znaczeniu. Głównym warunkiem wykładu popularnego jest jasność; główną zaś cechą jasności—jednolitość; tymczasem autor tak wiele przedmiotów naraz po-

W imię czegoż Urjel walczył, jeżeli pogardził ludźmi i czuł dla nich obrzydzenie? Czyż to znów nie wpływ choroby autora, który w obłędzie targał się na własne życie? Znakomite przymioty tragedji dałyby pole do obszernej rozprawy, ale już mię uprzedziły setki pisarzy niemieckich.

U nas obszerniejszy ustęp w broszurce o dramacie niemieckim poświęcił Gutzkowowi Teodor Jeske-Choiński, a ciekawego wyczerpujących studjów czytelnika do odnośnej bogatej bibliografji odsyłam. Mnie uderza w „Urjelu” przedewszystkiem sam Aosta, traktowany z wielką siłą, męzką energją i szlachetnym uczuciem; Sylwa, giętka obłudnik, zręcznie noszący płaszcz na dwóch ramionach; fanatyk Santos i wyborny Ben-Akiba, dziewięćdziesięcioletni starzec, dla którego wszystko już było, wszystko jest znanem, a nowym jest tylko... Bóg.

Judyta ma jedną scenę piękną i prawdziwą, na wielkiej znajomości serca kobiety opartą. Kiedy wiernym każą odstąpić od Urjela rabin, ona, choć z żalem, odchodzi, ale kiedy rzucają na niego najstraszniejszą kłatwę i karę wygnania, staje przy nim, jak zwykle kobieta, gdy ukochanemu wielkie zagraża niebezpieczeństwo. Powtarzam, jest to piękne i prawdziwe, ale właśnie ta prawda poetę do mizantropji i pogardy dla ludzi skłaniaćby nie powinna. Gdyby ludzkość miał spotkać los Niniwy, jesczceby rękę mściwej sprawiedliwości serca kochających kobiet powstrzymały.

Pan Kotarbiński miał w „Urjelu” rolę, która wymaga olbrzymiego nakładu siły; że mu ona wystarczyła do końca, doprawdy podziwiać można i powinien chwalić artystę. Scena w synagodze jest chyba najbardziej morderczą ze wszystkich, jakie dotąd napisano, a dodać należy, że się w niej p. Kotarbiński wcale nie oszczędzał. Wogóle artysta mówił bardzo pięknie, a najpiękniej, według mnie, odpowiedź na zarzuty Ben Jochaja w akcie drugim. W czwartym akcie tłum za kulisami nie sprawiał się dość karnie, (czem mógł istotnie p. Kotarbińskiego o zerwanie gło-

su przyprawić, boć i największe siły mają swoje granice. Troszkę więcej uczucia w scenach miłosnych z Judytą i w scenie z matką, a wczorajszemu Urjelowi i krytyka podałaby wieniec za jego najlepszą i doniosłego znaczenia dla sztuki nową kreację. Pan Rapaeki z roli Ben Akiby zrobił po flamandzku wystudjowaną figurę; nie w niej nie było do dodania, nie do ujęcia. Niby sylwetka wypełniła się w portret, pełen charakteru epoki.

Pan Szymanowski grał Sylwę bardzo starannie i poprawnie. Tholosan, Papkin i Sylwa w ciągu trzech tygodni, a przedtem na krótko Polonjusz; powinnować można artyście pracy i pamięci, jak i szerokiego zakresu ról, z których wychodzi po większej części zwycięsko.

Ponieważ slyszalem wczoraj kilka zdań, przeciwnych grze p. Leszczyńskiego, muszę więc obszerniej wymotywować własne. Mnie się p. Leszczyński w roli fanatycznego rabina podobał i to bardzo. Zarzucano artyście przesadną charakterystykę i głos gardłowy, prawie zachrypnięty w scenie przekleństwa. Według mnie, jeżeli to obmyślane, to bardzo rozumne; jeżeli intuicja artystyczna, to nadzwyczaj szczęśliwa. Naprzód fanatyk obskurantyzmu na scenie w takiej roli nie może się robić pięknym, tak jak Jago nie może być sympatycznym, a Kaliban ponętnym. Głos gardłowy nietylko ludy rasy wschodniej charakteryzuje, ale i południowców nawet z Iberyjskiego półwyspu, z którego De Santos, jak samo jego nazwisko wskazuje, pośrednio pochodzi. Tak to dalece rozumieli artyści innych narodowości, że sławny Devrient, grając Urjela, a więc bohatera i kochanka, mówił głosem gardłowym, choć przecie Urjel w Amsterdamie po niemiecku nie mówił. Pan Leszczyński stworzył charakter samodzielnie, według własnego pojęcia, mojem zdaniem, najzupełniej odpowiednio, a że go dotrzymał konsekwentnie do końca, chwalić go tylko za to można, szczególnie w scenie przekleństwa.

Panna Marzellówna zle na mnie wczoraj zrobiła

wrażenie, bo *grala* rolę od pierwszego wejścia na scenę aż do końca sztuki, ani na chwilę nie zdobywając się w niej na naturalność i prawdę. Tragedja nie jest właściwem polem dla tej artystki, bezsprzecznie wysoko utalentowanej do nieszczańskiego dramatu, ale wczorajszą Judytę traktowała panna Marzellówna z wyjątkowem nawet u niej brakiem pomyslowości i nierównością. Nawet głos w kilku rejestrach trzymany z początku naśladował Modrzejewską, w scenie przekleństwa zszedł bez przyczyny do najniższych tonów, a łamał się w czwartym i piątym akcie bez powodu, chyba może z przyczyny jakiejś niedyspozycji artystki. Swobodzie ruchów stawały ciągle na drodze zbyt długie ogońy u sukien, które więcej zajmowały uwagę Judyty, jak wszystkie nieszczęścia kochanka; a i okropny anachronizm wybitnej turniury w XVII-ym wieku, rażący szczególnie w akcie drugim, usunąćby warto. Kobiety ówczesne faldami i wata zastępowały wstępną wielu dzisiejszy pomysł tualetowy. Scena konania zrobiła wrażenie, ale to tylko gruby efekt, niezawodny wobec mniej wybrednej publiczności, na którym jednak utalentowana i myśląca artystka poprzestaćby nie powinna. Kto gra tyle ról i tak ładnie, jak panna Marzellówna, ten i na lepszą Judytę, pomimo braku niektórych do niej warunków, zdobyć się powinien. Trzeba tę rolę opracować na nowo, przejąc się nią i odezwać prawdziwie.

Jeżeli pani Rakiewiczowa była godną wszelkich pochwał ociemniałą matką Urjela, to za to o pannę Trapszównę możnaby proces wytoczyć reżyserji.

Panna Trapszówna jest prawdziwie obiecującym materiałem na artystkę do ról naiwnych, a może i naiwno-lirycznych. Zręczna, swobodna i wesola na scenie, nie znajduje prawie pola do zużytkowania widocznego swojego talentu; zamiast tego każą jej grać drugiego już chłopca, a tym razem w dodatku przyszłego filozofa: Barucha Spinozę. I młodzianka artystka recytuje sobie tak definicję filozoficzną o pojęciach, jak bajkę o motylku, a wygląda naturalnie

rusza, że właśnie przedewszystkiem rzecz jego odznacza się: różnorodnością.

Z chaosu tego jednak wyłaniają się tu i owdzie spozreżenia nader oryginalne i trafne, oraz myśli, których przecucie miewał już niejeden, ale którym dopiero autor dał wyraz naukowej formuły.

Rozprawka p. K. może przynieść wiele pożytku — ale tylko czytelnikowi, odpowiednio przygotowanemu. Znać w niej pracownika, rozmówianego w przedmiocie, zaciekaającego się weń nieustannie; pracownika, który długie już chwile nad filozofją sztuki przedumał.

Znamię żywotności, tak pożądane w pracach tego rodzaju, zawdzięcza książeczka p. K. temu głównie, iż wtek uwag ogólnych, teoretycznych, zaczepiany jest nieustannie o przedmioty realne, o objawy życia powszedniego i że dzięki temu czytelnik, a zwłaszcza czytelniczka, spostrzegają odrazu związek pomiędzy tem, co ich otacza, a tem, co treść książkowa stanowi. Jest to dodatnia strona omawianej rozprawki; większość bowiem rozpraw estetycznych związek ten, jakby rozmyślnie, zacierają. Nazwałem szczęśliwym punkt wyjścia książeczki; nie mogę tego powiedzieć o innym pomysłach autora, a mianowicie o włożeniu całego wykładu w usta — kobiety.

Kobiety dowiodły, iż mogą z pewnem powodzeniem pracować w zakresie artystycznej twórczości; natomiast naukowe analiza tej twórczości, filozofja sztuki w ścisłem znaczeniu, zdają się być przeciwnie rodzajowi ich uzdolnienia.

Kobieta, choćby do książek estetycznych nigdy nie zaglądała, zawsze znajdzie najlepszą „ramkę” i dla siebie i dla swego otoczenia. O wyborze pouczy ją instynkt; z pewnością zaś nie potrafiłaby odpowiedzieć na pytanie: na jakiej teorii wybór swój oparła?

Przytem i nadanie długiemu wykładowi formy listu do przyjaciółki razi nieprawdopodobieństwem.

W tym razie autorowi, pomimo, iż przedmiot swój zna gruntownie, nie udało się dobrać do swego „obrazka” odpowiedniej „ramki”.

Dodajmy na zakończenie, że książeczka zdobyła liczne i wcale zrzeczne szkice piórkowe, że posiada ona ładną szatę zewnętrzną i że styl autora niekiedy, a korekta bardzo często, domagają się poprawek.

Pocziwy Marcin i Felek niecnota, ze zdarzeń prawdziwych napisał Antoszek. (Wydawnictwo Edwarda Kolińskiego.)

Umiejętność pisania dla ludu wydoskonaliła się u nas w czasach ostatnich.

Forma, stworzona przez nieodżałowanego Anczyca, uprawiana jest dziś z powodzeniem przez liczny zastęp pisarzy zdolnych i jaknajlepszymi chęciami przejętych.

Nie można tego samego powiedzieć o stereotypowej treści, jaka najczęściej w owej wybornej formie dostaje się siermiężnemu lub kapotowemu czytelnikowi. Forma ta grzeszy przedewszystkiem nadużyciem kaznodziejskiego gadulstwa — do którego o chłop nasz ma wstręt niepokonany.

bardzo wdzięcznie, ale na 10-letniego małego urwisa.

Nie można p. Grzywiński jest tak odpowiednim Manassem; p. Nowicki odznacza się szczerością uczucia, a wszyscy, w trzeciorzędnych nawet rolach, zaczynając od p. Śliwińskiego, poprawną dykcją i dobrą charakterystyką.

Rola Ben Jochaja, czarnego charakteru tragedji, jest takimi sędziami kreślona przez autora, że choć jedna z wybitniejszych w sztuce, byłbym o niej zapomniiał, krzywdząc tem najnieśluszniej p. Prażmowskiego. Bo istotnie artysta wy dobył z niej wszystko, co się z niej zrobić dało. Nie nadał jej charakteru demonicznego, czego wcale nie potrzebowała, był złym człowiekiem, jakich wielu, a takim właśnie powinien być Ben Jochaj.

Wystawa tragedji Gutzkowa była nietylko staranna, ale wyjątkowo świetna. Nowe dekoracje, pokój i jego przybranie w pierwszym akcie, najzupełniej stylowe, i gdyby nie kostjomy dam z turniurami w drugim akcie, powiedziałbym, żeśmy równie w kwintnej wystawy dotąd na naszej scenie nie oglądali.

Tłumacz Bołoz Antoniewicz nie wszędzie stoi na wysokości bardzo ciężkiego zadania, gdyż Gutzkow odznaczał się pięknością i dosadnością szlachetnej poetyckiej dykcji. Wiersz biały, a często i rymowy autora „Anny Oświecimówny” nie razi, choć niektóre błędy językowe (czwarty przypadek po przeczeniu i fałszywe formy trzeciego przypadku) usunąćby warto.

„Uriel Acosta” zdaje się, że na długo w repertuarze się utrzyma i zajmie w nim poważne, przynależne mu miejsce.

Kazimierz Żalowski.

Ale uwagi o tem odkładam do innej sposobności.

Tymczasem zaznaczyć muszę pojawienie się nowego talentu na polu naszej beletrystyki ludowej. Dla sprawy ogólnej jest to nabytek zbyt korzystny, aby można było przejść mimo niego obojętnie.

Tym nowym talentem jest autorka, pisująca pod pseudonimem Antoszki. Wydała już ona kilka oddzielnych powiastek, zamieszcza sporą ilość artykułów popularnych w ludowych kalendarzach; we wszystkim zaś, co wyszło z pod jej pióra, widać naprzód doskonałą znajomość ludu, a następnie dar umiętnego przemawiania do prostych czytelników, co nie jest wcale rzeczą łatwą.

Przymioty te posiada i wydana świeżo powiastka o pocziwym Marcinie i Felku niecnocie.

Tytuł objaśnia o treści. Przeprowadzone równoległe osy dwóch wiejskich chłopców, z których jeden wychowywany był źle, drugi dobrze, kończą się naturalnie zwycięstwem ostatecznym „pocziwego Marcina”.

Można tu było łatwo wpaść w ów ton ekliwego moralizowania, o którym wyżej wspomniałem, autorka jednak szczęśliwie niebezpieczeństwo to ominęła.

Powiastka jej nie razi umysłnością, a kreślona realistycznie i zajmująco, posiada wszelkie cechy jeśli nie prawdy, to przynajmniej prawdopodobieństwa.

Tekst przeplatany jest drzeworytami, których rysunek, wycięcie i odbicie nic do życzenia nie pozostawiają.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— Dwie kwestje, dotyczące poboru opłat na utrzymanie sądów gminnych w gubernjach Królestwa Polskiego, zostały wyjaśnione przez ministerjum skarbu, które zawiadomiło o tem warszawskiego generał-gubernatora, a na podstawie powyższego zawiadomienia wójci gmin otrzymali cyrkularz. Poruszona kwestja tyczyła się, czy należy pobierać opłatę od wszystkich budowli, wchodzących w skład nieruchomości, czy też tylko od tych, w których mieści się fabryka lub zakład. Ministerjum finansów wyjaśniło, że podatek ma być stosowany bezwarunkowo do wszystkich budowli. Druga kwestja tyczyła się wątpliwości czy na listę opłat należy wciągnąć wszystkie zakłady fabryczne i przemysłowe zaliczone według ustawy o wzajemnem ubezpieczeniu do 4-ej kategorii, czy też tylko fabryczne. W powyższym przedmiocie nastąpiło wyjaśnienie, iż zakłady, niemające charakteru fabrycznego, jak np. domy zajezdne, szynki, karczmy i t. p., opłacie podatku na utrzymanie sądów gminnych nie podlegają.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż z początkiem r. p. zamierzono ustanowić nowe przepisy, dotyczące się przyjmowania na komorach przy dopłacie do złota srebrnej monety, rubli kredytowych i drobnej monety srebrnej, z zamianą podług kursu na złoto. Zmiany te mają na celu ułatwienie kupcom opłat celnych, wobec polepszenia się kursu waluty państwowej.

— Mosk. wiad. dowiadują się, że w odnośnych sferach rządowych podniesiono myśl zastosowania szeregu zmian i uzupełnień w obowiązujących obecnie przepisach o giełdach, w celu uregulowania operacji, dokonywanych na nich. Pomiedzy innymi, istnieje projekt przesłania komitetom giełdowym nowych przepisów i instrukcyj. Aby komitety mogły czuwać nad osobami, odwiedzającymi giełdy, postanowiono nie dopuszczać na nie osób bez specjalnego pozwolenia komitetu i zdeponowania pewnej sumy.

— W Zbiorze praw i rozp. zamieszczono rozporządzenie, o zmianie art. 11-go ustawy Towarzystwa marmurów kieleckich. Ten sam zeszyt Zbioru praw zawiadamia o dozwoleniu Towarzystwu górniczemu „Hr. Renard” odbywania operacji w Rosji.

— Zarząd warszawskiego Towarzystwa przemysłu i handlu otrzymał od kilku członków swoich zapytanie, dotyczące jedwabnictwa, a mianowicie: z kąd kupcy nasi jedwab sprowadzają? ile płacą za surowy i ile za farbowany? jakie jest cło od jedwabów zagranicznych surowych i jakie od farbowanych? gdzie hodują w kraju lub Cesarstwie jedwabniki i ile jest w kraju przedalni jedwabiu? Zarząd Towarzystwa zwrócił się w tej sprawie do właścicieli plantacji morwowych i do fabrykantów jedwabiu. Kilka odpowiedzi już nadeszło i wszystkie brzmią jednomyślnie, że klimat nasz sprzyja plantacjom morwy i hodowli jedwabników, oraz że jedwab produkowany w kraju nie ustępuje w dobroci jedwabiom francuskim i włoskim, uważanym za najlepsze. O hodowli jedwabników nie może być jednak mowy, dopokąd kraj nie będzie posiadał dostatecznej liczby plantacji.

— Właściciele ziemscy z nad Wisły w liczbie kilkunastu nadesłali prośbę do zarządu Towarzystwa przemysłu i handlu o wyjednanie w wydziale komu-

nikacji wodnej przepisu, iżby statki mogły zatrzymywać się w każdym miejscu przy brzegu rzeki w celu ładowania produktów ziemnych.

— Dzisiejszy rozkaz policyjny zamieszcza listę kilkunastu osób, skazanych w drodze administracyjnej za wykroczenia paszportowe i meldunkowe na kary pieniężne.

— W d. 20-ym b. m. odbędzie się posiedzenie w gmachu ratuszowym, celem narady nad zapomogami, mogącymi być udzielonemi obywatelom w sprawie kanalizacyjnej; ponieważ jest to sprawa niezmiernie wagi, należy przeto przypuszczać, że się pp. obywatele zbiórą jaknajliczniej.

— Na kolei terespolskiej w ciągu r. b. miały być ułożone nowe szyny. Dostawę zakontraktowali fabrykanci petersburscy, dotąd jednak jej nie uskuteczнили, cały bowiem transport, prowadzony wodą z Kijowa, osiadł na mieliznie, a przewiezienie go koleją jest niemożliwe z powodu zajęcia wszystkich wagonów przez transporta zbożowe. Wobec tego zmianę szyn odroczone do r. p.

— W tych dniach przechodziły przez Warszawę znaczne partje koni, zakupione na jarmarkach tutejszych przez agentów zagranicznych przedsiębiorstw tramwajowych. Od czasu otwarcia granicy dla wywozu koni, na targi nasze zjeżdżają kupcy z Austrii, Niemiec, Włoch i innych krajów. Towarzystwi tramwajowe w Hanowerze nawet stałe do zaprzęgów tramwajowych używa koni z powiatu kozłowskiego. Wobec tego niezrozumiałem jest postępowanie tutejszego zarządu tramwajowego, sprządzającego konie z Węgier, wychowane w łagodniejszym klimacie, a więc i szybko u nas marniejące. Wczoraj nadszedł świeży transport koni z Węgier w liczbie 70, zakupionych przez tutejszego dyrektora ruchu tramwajowego.

— Nasi przedsiębiorcy robót kolejowych wyjeżdżali w ostatnich dniach na licytację robót ziemnych i innych przy projektowanej budowie kolei humańskiej; przy licytacji jednak utrzymać się nie mogli z powodu niskich cen, podanych przez konkurentów z Cesarstwa.

— Kasa patentowa w tym roku zebrała o kilka tysięcy rubli mniej, niż o tej samej dacie r. z. Z opłat patentów opóźniły się nawet bogatsze firmy handlowe.

— Przy licytacjach na roboty stolarskie i ślusarskie do budowy szpitala w Tworkach obniżono kaucje z 10% do 5%.

— W liczbie oznaczonych wystawców Królestwa Polskiego na tegorocznej wystawie owoców i przetworów z nich w Petersburgu fabryka przetworów owocowych braci Perkowskich pod firmą „Radolin” w Radomiu otrzymała wielki srebrny medal.

— Wspomnienie pośmiertne.

Dochodzi nas wiadomość żalobna z Górowa o zgonie s. p. Wandy z Zamojskich Brykezyńskiej, matki zasłużonego w literaturze kapłana.

Pani ta, o 1 lat wielu niewidoma, wykształceniem swoim i dobrocią umiała pozyskać serca wszystkich, co ją bliżej znali.

Był to umysł prawdziwie wyższy, a niepospolita pobożność i rezygnacja w ciężkim kalectwie, podnosiły jego wartość i wpływ na ogół.

Cześć jej pamięci.

— Z literatury.

* Nawa od d. 1-go stycznia 1889-go r. z mienia swą szatę zewnętrzną i od tego czasu wychodzić będzie d. 1-go i 15-go każdego miesiąca w formacie tygodników.

Redakcja spodziewa się przez to ożywić pismo i pozyskać szersze koło czytelników.

Odpowiedzialnym redaktorem i wydawcą pozostaje i nadal p. Stanisław Ostrowski, lecz z powodu liczących zajęć na innem polu porzeka główne kierownictwo Nawy dr. Antoniemu Donimirskiemu.

— Z teatru i muzyki.

* Jutro w teatrze Wielkim po raz trzeci dramat Gutzkowa „Uriel Acosta”, w teatrze Rozmaitości po raz czwarty komedja Halma „Hrabia René”, a w teatrze Małym operetka Straussa „Baron cygański”.

* Na repertuar operowy przyszłego tygodnia złożą się: „Manon” Masseneta (wtorek), „Bal maskowy” (czwartek) i świeżo wznowiony „Nora” Havellega i Bizeta (niedziela).

W „Balu” debiutuje p. Valentini.

* Na piątek przyszły naznaczone zostało w teatrze Rozmaitości pierwsze przedstawienie oryginalnej komedji jednoaktowej pp. Adolfa Abrahamowicza i Zygmunta Przybylskiego „Propinacja”.

* Jednocześnie z krotochwilą Valabregue’a „Wakacje małżeńskie” w przyszły czwartek w teatrze Małym wystawiona zostanie pierwszy raz oryginalna

jednoaktowa komedycja A. K. Ciwona p. t. „Kłopoty pana naczelnika”.

* Na popis kwartetu śpiewaków szwedzkich przeznaczono dwa dni w przyszłotygodniowym repertuarze teatru Wielkiego: środę i piątek.

* Projektowany na dziś wieczorem koncert w Stowarzyszeniu Subjektów przy ulicy Miodowej, z powodu nieprzewidzianych okoliczności, został odroczony.

= Koncert.

Jutrzejszy koncert na rzecz studentów weterynarii odbędzie się w salach ređutowych pod dyrekcją Noskowskiego o godz. 1-ej z południa.

W części I-ej, według programu: „Fantazje góralską” Z. Noskowskiego wykona orkiestra pod dyrekcją autora; „Kochaj mnie” mazurek Chopina, odśpiewa z towarzyszeniem orkiestry, „Dwie matki” S. Grudzińskiego wypowie panna Zofja Noiretówna, arje z op. „Polawiacze perel” J. Bizeta i „Nad kołyską” Noskowskiego odśpiewa panna Rejewska, koncert na skrzypce D-moll H. Vieuxtempa wykona panna Marja Angerówna z towarzyszeniem orkiestry, pieśń turecka Mendelsohna wykona „Lutnia” pod dyrekcją p. P. Maszyńskiego.

W drugiej części: fantazje węgierską Liszta wykona p. Aleksander Michałowski z towarzyszeniem orkiestry; „Kochaj mnie”, mazurek Chopina, odśpiewa panna Helena Rejewska z towarzyszeniem orkiestry; monolog „Uhm” Gawalewicza wypowie panna Jadwiga Czakówna; „Jej medaljon” Kratzer i „Dumke” z motywów ludowych odśpiewa p. Myszuga, „Przed monologiem”, monolog p. Reinszteina, wypowie p. Wł. Szymanowski.

Program dość bogaty, cel zbyt szlachetny, ażeby trzeba było zachęcać publiczność do pójścia na koncert.

= Ze sztuki.

* W dniu dzisiejszym upłynął termin przyjmowania deklaracji na doroczną wystawę konkursową Towarzystwa sztuk pięknych.

* Na wystawę Towarzystwa sztuk pięknych świeżo nadeszły obrazy: A. Grabowskiego „Studjum”, E. Dukszyńskiej „Portret damy” i „Góral szwajcarski”, T. Zaleskiego „Z okolic Opoczna”, W. Gersona „Wygnanie pomorzań w XI-ym wieku”, A. Gramatyki „Widok sielski” i „Przy stawie”, K. Mireckiego „Przy kominku”, A. Borawskiego „Portret modełu”, J. Kossaka „Juhas tatrzański” i „Juhaska z pod Zakopanego”, W. Piechowskiego „Droga i życie nasze” i „Na celu”, oraz rzeźby: L. Pyrowicza „Portret Mickiewicza”, Sł. Celińskiego „Portret damy”.

* Ostatni tegoroczny zakup dzieł sztuki dla rozłosowania pomiędzy członków Towarzystwa sztuk pięknych odbędzie się d. 22-go b. m., nie zaś 30-go, jak to było pierwotnie postanowionem.

= Teatr i ślizgawka.

W lasku na Czystem miejscowy staw będzie jutro dla amatorów ślizgawki rzeświście uiluminowany.

Jednocześnie w przyległym do stawu budynku p. Cybulski ze swoją drużyną dramatyczną da przedstawienie, złożone z trzech jednoaktówek, a mianowicie: „Dwóch głuchych”, „Siostra Kasperka”, „W gabinecie Jego Eksceleencji” i fragmentu z „Galganducha czyli trójki hultajskiej”.

= W przejeździe.

Od kilku dni bawi w naszym mieście dr. Stanisław Latecki, zajmujący stanowisko naczelnego lekarza domu obłąkanych w Lizbonie.

Rodak nasz ukończył studia lekarskie w Paryżu przed 20-tu laty, a następnie osiedlił się w Portugalji, gdzie jest uważany za jednego z lepszych psychiatrów.

Dr. Latecki po długiej nieobecności w kraju wziął obecnie kilkumiesięczny urlop i udaje się do matki swej, seđliwej starszki, zamieszkałej we Włodzimierzu Wolyńskim.

= Przedsiębiorstwo.

W tych dniach otwarto w Warszawie zakład czyszczalni po sklepach i domach lamp błyskawicznych.

Przedsiębiorstwo pobiera stałą opłatę od każdej lampy oddzielnie.

= Dlaczego?

Uczęszczaający na tańsze miejsca do cyrku skarżą się, iż (dyrekcja nie pomieściła tablic objaśniających przy wejściach na różne schody, prowadzące na galerję i na pierwsze i drugie miejsce.

Naręza to publiczność na niepotrzebne błądzenie po schodach lub na opłacanie przewodników, doprowadzających na właściwe miejsca.

Nie łogodność ta zapewne niebawem zostanie usunięta.

= Z Wisły.

Ma na kry pływającej korytem rzeki ciągle się wzmagać, co przy trwającym mrozie wróży rybnie zamaryżę w Wisły.

Obecnie już dość duże przestrzenie w płytszych miejscach pozamarzały.

Roboty faszynowe i regulacyjne pod Warszawą stanowczo już zawieszono do wiosny, zdążywszy pozakładać t. zw. korony na tamy, zabezpieczając je od uszkodzenia podczas ruszania lodów.

= Bankructwo spekulantów.

Różne indywidua, spekulujące losami loteryjnymi biorą w obecnem ciągu 5-ej klasy porządne cięgi.

Wyjście z kół wszystkich większych wygranych zniechęca do nabywania losów, które spekulanci przytrzymywali dla siebie przez pierwsze cztery klasy.

Do jakiego stopnia dochodzi zniżka biletów dowodzi fakt, iż pisaćcego te słowa zatrzymywano dziś na ulicy, ofiarując ćwiartkę losu za 3 rs.

= Uśmierzona.

Z powodu wczorajszej wzmianki naszej o ukazaniu się choroby zakaźnej w domu pod nr. 58-ym na ul. Złotej otrzymujemy wyjaśnienie, z którego dowiadujemy się, iż ukazująca się na dzieciach odra została szczęśliwie pokonana.

Odnosne informacje czerpiemy z pisma, nadesłanego nam przez lekarzy ochrony i żłobka pp. Sierpińskiego, lekarza miasta dra Oraczewskiego, opiekuna ochrony i żłobka St. Kotkowskiego i naczelnika ochron Krzeczkwoskiego.

Po ścisłem zbadaniu na miejscu okazało się, iż z pośród dzieci będących w żłobku, troje uległo lekkiej odrze; oprócz tego dwoje dzieci służącej, zamieszkałej w suterenie tego gmachu, w którym mieści się ochrona, również mają lekką odrę.

Odpowiednie środki zaradcze z wiadomością miejscowej służby lekarskiej co do dzieci i ich otoczenia uprzednio już zostały przedsięwzięte.

Wreszcie obecnie wszystkie chore dzieci odesłano do szpitalika dziecięcego, poczem zastosowano wszelkie możliwe środki, w celu odkażenia pokoiów przez chore dzieci zajmowanych.

Pozostałe dzieci cieszą się zupełnem zdrowiem.

= Znaczna kradzież.

Okradanie kas żelaznych jest obecnie na porządku dziennym. I ubiegłej nocy banda złodziei rozbiła żelazną kasę, z której uniosła nader poważną sumę.

W domu pod nrem 42-im przy ul. Dingiej mieści się kantor fabryki sukna i kortów, oraz papieru pod firmą C. A. Moes.

Kantor mieści się w poprzecznej oficynie parterowej, przez którą jest przejście na drugi dziedziniec, na który wychodzą drugie drzwi kantoru.

Pierwsza sala przeznaczona jest na skład materiałów i kantor, przyległy zaś pokój mieści kasę żelazną.

Otoż złodzieje, dowiedziawszy się, że do tego pokoju prowadzą drugie drzwi, zamykane na zatrask tylko, dostali się tam bardzo łatwo, nie naruszywszy zamków i przystąpili do rozbięcia żelaznej kasy.

Złodzieje musieli długo pracować nad rozbięciem kasy, o czem świadcza liczne na kasie ślady od łomów i siekier.

W kasie znajdowało się 40 000 rs. i kilka tysięcy w wekslach walorach, które złodzieje zabrali.

Kradzież zauważono dopiero po otwarciu kantoru i bezzwłocznie zawiadomiono policję.

Kradzież, jak się zdaje, popełnił ktoś, dobrze znający rozkład kantoru.

= Kradzieże.

Na Nowolipkach pod nrem 88-ym Esteli Szwanbaumowej skradziono maszynę do szycia, wartości 70 rs. — Na Komitetowej pod nrem 1-ym skradziono ze strychu bieliznę, należącą do miejscowych lokatorów. — Z warsztatu stolarskiego pod nrem 19-ym na Nowogrodzkiej skradziono rozmaite narzędzia stolarskie, które odnaleziono później w mieszkaniu czeladnika Józefa Siciorka.

= Nieostrożna jazda.

W przejściu przez ul. Żelazną Dwojra Rawiczowa, zamieszkała pod nrem 57-ym przy ul. Grzybowskiej, została przejechała przez wóz roboczy nr. 2440, którym powoził Andrzej Szczepacki.

Rawiczowa uległa złamaniu nogi i ciężkaj ranie na głowie.

Odwieziono ją w stanie bezprzytomnym do szpitala starozakonych.

W pobliżu rogatki marymonckich Konstanty Ejsmann, najeżany przez bryczkę włociańska, upadł i złamał nogę.

= W obłądnie.

Dotknięta od pewnego czasu anormalnym stanem umysłu Józefa Piądowska, licząca 35 lat wieku, zniknęła bez wieści z mieszkania rodziców na Solcu.

Obłąkana znalazła nocy wczorajszej na poły zmarzniętą kolonistą z Czerniakowa, Karol Morecki.

Piądowska, z powodu przebycia kilkunastu godzin na mrozie w dość lekkiem odzieniu, mocno się rozchorowała i życie jej grozi niebezpieczeństwem.

= Krwawa zajście.

W bazarze pod nrem 11-ym na Gnojnej Isiek Rybiński i Itta Biekitna, z pobudek konkurencyjnych pokłócili się, a następnie pobili.

Poszwankowanym został Rybiński, którego z ciężkimi pokaleczeniami odwieziono do szpitala św. Ducha.

= Pożary.

Nocy dzisiejszej pod nrem 3-im na Wąskim Dunaju, w jednym z mieszkań prywatnych, od wiszącej lampy zapalił się sufit.

Na Targowej pod nrem 150-ym w składzie rzeźniczym zapaliło się nagromadzone w znacznej obfitości sado.

W obu wypadkach domownicy ogień stłumili.

Baza

Sprzedaż po sklepach, dziś otwartych na rzecz kolonij letnich, o ile na razie, według obliczeń przybliżonych, sędzić można, da dobre rezultaty.

Biedna dziatwa otrzyma z targu dzisiejszego około 200 rs.

Największem powodzeniem cieszyły się „kupcowe”, zasiadające w sklepach Gagackiego, Wiśniakowskiego, Krupeckiego i Przybylskiego, mianowicie panie Kotarbińska, Lewentalowa, hr. Morsztynowa i Władysława Szwedowa.

Obfity też plon zebrały panie: Kosińska, Fechnerowa i doktorowa Lubowska.

Naddatków bezwzględnie nie przyjmowano.

Wykaz sklepów i dam na jutro podajemy poniżej, zaznaczając, iż sprzedaż trwać będzie przez cały dzień:

P. Marja Konopnicka z p. Zofją Mellerową w sklepie firmy: Teodor Paprocki i sp., Nowy-Swiat № 41, księgarnia nakładowa i sortymentowa.

P. Aleksandra Rajchmanowa z p. Adamową Sztukowską w sklepie firmy: Karol Sommer, Miodowa № 4, skład rycin.

P. Zofja Aleksandra Czajewiczowa z panną Żelakowską w sklepie firmy: J. Wadowski i sp., Marszałkowska № 121, skład materiałów piśmiennych.

P. drowa Natalia Natansonowa z p. Gabrjela Gottmanową i z p. Marją z Bogowolskich Friemanową w sklepie firmy: Zmigrzyder, Wierzbowa, hotel Angielski, skład płótna, bielizny haftów i towarów białych.

P. megenasowa Feliksowa Dębska z córką Kazimierą w sklepie firmy: Izabella Miniewska, Królewska № 27, skład porcelany malowanej.

Listę dam na inne dni podamy jutro.

ZE ŚWIATA.

× Sport. Czasopisma angielskie donoszą, że p. Laški z Królestwa otrzymał wielką nagrodę na wyścigach w Leicester.

× Dentysta—patriota. Na posiedzeniu rady miejskiej w Wiedniu odczytano pismo dentysty Herzla, który z powodu jubileuszu cesarskiego podejmuje się setce biednym dziewczętom wprawić darmo sztuczne zęby. Także ofiaral...

× Zuzanna w kąpeli. Donoszą z Paryża: Pani X., jedna z dam, dużo w świecie dających mówić o sobie, zamówiła przed niedawnym czasem u jednego z głośnych malarzy obraz, który przedstawiał miał pamiętną balneologiczną scenę: „Zuzannę w kąpeli”. Pani X. w sprawie oddania akcesoriów ubocznych zostawiła malarzowi najzupełniejszą wolność, żądała jednak, aby figura Zuzanny była dokładną kopją jej własnych wdzięków. Oczywiście malarz cóż mógł mieć przeciw temu, zwłaszcza, iż pani X. piękna była. Po paru tygodniach obraz był gotów, a jeden z przyjaciół meża pani X., zwiadzając pracownię malarza, pierwszy miał sposobność oglądać arcydzieło. Zachwycony, jał za widzeniem się z p. X., przekonany, iż to on obraz obstalował, wychwalał przed nim wdzięki żony. Tableau. P. X. biegnie do malarza, żądając wydania obrazu. Malarz dyskretny twierdzi, że go nigdy nie robił. Mał jednak nie ustąpił i pety po pracowni szukał, aż w końcu obraz wynalazł. Rozwścieczony, rzuca się na malowidło z laską w rękę i dziurawi je w kilku miejscach, a gdy malarz zażądał zapłaty, wymierza mu policzek. Kronika milczy, dla kogo pani X. przeznaczała obraz, czyżby dla meża—a jeśli tak, czy nie lepiej było uprzedzić go o tem?

× Konkurs piękności w Spa i fotografie nagrodzonych wywołały politowanie we Włoszech, gdzie we wszystkich miastach spotyka się codziennie na ulicach równie piękne i piękniejsze kobiety. Dlatego to ma nastąpić w Turynie na początku r. 1889-go konkurs piękności włoskich i południowych. Wszyscy pytają, czy ośmiewająca hrabina Arnina Morosini z Wenecji, piękność nad pięknościami, zechce wziąć w nim udział. Zdaniem wielu artystów, jest ona dzisiaj najpiękniejszą kobietą w Europie...

× Sprytny policjant. W Hazelhurst, w Ameryce, zrabowano skład niejakiego Milona, a tajemnu policjantowi Wilsonowi poruczono odszukanie złodzieja. Jako jedyny corpus delicti otrzymał on jabłko nadgryzione, które złodziej w handlu porzucił. Ślady zębów pozostałe były niezwykle. Wilson włożył jabłko do wody, ażeby ślady nie zaschły, kupił kilka innych jabłek i udął się na miejsce, gdzie murzyni się wataśają. Z jednym z nich rozpoczął rozmowę, a w końcu dał mu jabłko do skosztowania. Zaledwie murzyn jabłko nadgryzł, był już uwięziony. Zęby go zdradziły!

× Rozumowanie pachciarza. No, dziwną rzecz, i woda czysta i mleko czyste... a jak się je zmiesza razem, zaraz są fałszowane.

× Niedosć tego. Przyjaciel szepce do ucha młodej, mu małżonkowi: „Zmknij się, jak też mogłeś sobie wziąć taką kobietę? kulawa i zezowata!—Nie żenuj się, mój kochany, mów głośno; ona nie usłyszy, bo jest głucha, jak pień.

Z DZIENNIKÓW RUSSKICH.

Dzienniki petersburskie zaznaczają, iż pomimo usiłowań giełdy berlińskiej, aby zdyskredytować nową pożyczkę złota, operacja francuska powiodła się nadzwyczaj pomyślnie. *Nowosti* piszą pomiędzy innymi w tej sprawie:

„Dziennik *Gaulois* donosi, iż na wczorajszej giełdzie ujawniło się istnienie „czarnej bandy”, która starała się obniżyć kurs pożyczki russkiej. Z początku pomiędzy ową bandą a kapitalistami francuskimi nastąpiło silne starcie, potem jednak zwycięstwo pozostało na stronie francuzów. Subskrypcja przewyższyła kilkakrotnie potrzebną sumę pożyczki. Prowincja ubiegała się o lepsze w Paryżu w subskrypcji. Teraz Rosja ma faktycznie sposobność przekonać się o istotnej wartości przyjaźni Francji.

Gazety *Journal des Débats, France, Paris, Liberté* oświadczają, iż pomimo intryg berlińskich, nowa pożyczka russka miała ogromne powodzenie. We Francji, pomimo konwersji, subskrypcja przeszła czterokrotnie pokryła pożyczkę. W „*Crédit Lyonnais*” wzięto 500,000 obligacji, w banku „*de Pays-Bas*” — 400,000.

Komentując powyższe wiadomości, gazeta robi uwagę:

„Depesze z Paryża zawiadamiają nas o świetnym powodzeniu subskrypcji na pożyczkę russką. Francja dowiodła w ten sposób, iż jest rzeczywistym przyjacielem Rosji. Jednocześnie nabieramy tej pocieszającej pewności, że niezależność finansowa Rosji teraz wzmocni się i ułatwi ową politykę „*rak wolnych*”, której trzymaliśmy się w ostatnich czasach, bez względu na postronne wpływy.

Doświadczeni politycy nie radzą doprowadzać ludzi do przeżywania takich sytuacji, które są albo straszne, albo choćby tylko nieprzyjemne. Co się raz przeżyło, przestaje wzbudzać obawy. Rosja, jak się zdaje, doświadczyła już wszelkich niewygód jednostronnej zależności od giełd zagranicznych i kapitałów. Byliśmy zmuszeni szukać wyjścia z wysoce niewygodnej, a nawet upokarzającej nas pozycji i wyjście to znalazło się łatwiej i prędzej, niż można się było spodziewać, sądząc z prognozytyków nietylko wrogo dla nas usposobionej prasy zagranicznej, lecz nawet dzienników nam przychylnych.

Grażdanin wciąż występuje przeciw udziałowi russkich w wystawie paryskiej 1889 r. W ostatnim *Dniwniku* ks. Meszczerskij pisze:

„Konserwatyści i pseudo-konserwatyści, przekonani i handlujący swym monarchizmem, wypowiadają się dosadnie, puszczając w ruch oszustwo i kłamstwo. Każdy z tych konserwatystów przekonany jest wybornie o tem, że: 1) przeciw udziałowi Rosji w wystawie paryskiej jest kościół, cała historia Rosji, oraz wielomiljonowy naród — i 2) że wystawa ta, cokolwiekby o niej mówili żydzi i demokraci, jej projektodawcy, jest przedewszystkiem uroczystością i świętem upadku zasady monarchicznej we Francji. I gazety w Petersburgu, i *Radical* w Paryżu, i gazety w Moskwie, i *Figaro*, przyboczny organ żydostwa w Paryżu — wszyscy wiedzą o tem dobrze.

Niemniej jednak wszyscy u nas umówili się okłamywać samych siebie i mydląc oczy publiczności, przywołując tę ostatnią do wzięcia udziału w wystawie. W jakim celu? Jedni w celach czysto handlarskich, inni po to, aby dać Europie widowisko, że w tej drażliwej dla monarchicznych przekonani kwestji Rosja, chociaż pozostaje pod władzą nieograniczenie monarchiczną, jednak osmiela się lekkomyślnie drwić z niej, co przed 100, 50, a nawet 40 laty, było niemożliwym, jeżeli nie ze strachu przed pałkami i różgami, to na mocy przekonania i tradycji...”

W innym znów miejscu czytamy:

„Taki to jest ów konserwatyzm w ustach... Zdarzył się pierwszy poważny wypadek, aby dowieść, że naród russki pojmuje tylko władzę nieograniczenie monarchiczną i aby okazać całemu światu cywilizowanemu całą potęgę naszego ducha — aż tu naraz przysły nasze przekonania konserwatywno-monarchiczne.

Przekonywać o swem przywiązaniu do osoby w chwilach potrzeby każdy umie, ile chce, ale dowieść przywiązania do zasady, tradycji, tak, aby nie zaryzykować w narażeniu się żydom lub liberałom ulicznym — na co? po co?

„Czyż matce, która kocha swoje dziecię, kocha więcej, niż należy, która miłość ową uważa za swój święty obowiązek, niezrozumiały nieraz dla tłumów — czyż matce takiej płacą za to? — niech odpowiedzą konserwatyści nowej modły...”

A po co być konserwatystami więcej, aniżeli potrzeba? To nawet niewygodne.

Lepiej być konserwatystą-monarchistą i jednocześnie chłopem cywilizacji paryskiej w r. 1889-ym... To jest wygodniejsze.”

Grażdanin w artykule wstępnym tak charakteryzuje ogólną sytuację polityczną w Europie:

„Sytuacja ta jest wysoce niejasna i nienormalna. Główną przyczyną powszechnego niepokoju są nieustanne zbrojenia się, chociaż wszystkie państwa, przywdziewające oręż od stóp do głowy, jednym głosem oświadczają,

że myślą tylko o zachowaniu pokoju. Drogo, istotnie, kosztuje Europę ów tyle pożądany pokój!

Potrójne przymierze, owa jakoby taroza pokoju, nie tylko nie dopomogło do utrwalenia go, lecz, przeciwnie, osiągnęło cel wprost przeciwny. W owym właśnie przymierzu leży więcej niebezpieczeństw dla pokoju, niż w samej Francji, którą powszechnie uważają (szczególniej w Niemczech) za źródło przewidywanych nieszczęść dla Europy.”

Now. wr. donosi, że w kołach dyplomatycznych Petersburga mówią o utworzeniu posady posła russkiego przy dworze watykańskim. Na posadę tę ma być podobno przeznaczony p. Buteniew.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”

Petersburg 15-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — *Nowoje wremja* dowiaduje się z pewnego źródła, iż rząd perski cofnął odmowę *esequatur* dla konsula russkiego w Meszedzie, dokąd też odjeżdża niebawem p. Wiasow. Jest nadzieja, że co do innych faktycznych punktów obecnego nieporozumienia pomiędzy Persją i Rosją da się osiągnąć pomyślny rezultat, jakkolwiek rokowania potrwać zapewne jeszcze czas dłuższy.

Wiedeń 15-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — W Kole polskiem ścierają się żywo zdania co do wyboru prezesa po śmierci Grocholskiego. Większość konserwatywna proponuje Jaworskiego, mniejszość postępową ks. Jerzego Czartoryskiego. Jeżeli prezesem zostanie Jaworski, wiceprezesem wybiorą profesorów Bilińskiego lub Bobrzyńskiego, a może — gdyby przyjął taki wybór — i księcia Czartoryskiego.

Wiedeń 15-go grudnia. (Tel. pr. Kurj. W.) — Wczoraj w sali Musikvereinu tutejszego odbyło się zgromadzenie, celem powzięcia uchwał w sprawie zniesienia niewolnictwa. Utworzył się komitet, który będzie zbierał składki publiczne. Obecny na gromadzeniu nunejusz papieski, msgr. Galimberti, błogosławił uczestników szlachetnego dzieła.

Wiedeń 15-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Konwersja renty węgierskiej będzie niebawem ogłoszoną pod protektoratem Rotszylda.

Berlin 15-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Wczorajsze oświadczenia hr. Herberta Bismarka w parlamencie z powodu wniosku Windthorstu obudziły przekonanie u posłów niezawisłych, iż rząd pragnie zepchnąć z siebie odpowiedzialność za awanturę afrykańską *à la* Massawa i Tonkin na barki parlamentu. Dlatego wolnomyślni są przeciw projektowi wyprawy.

Paryż 15-go grudnia. — (Tel. pr. K. W.) — Rząd przedstawił na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych projekt do prawa, upoważniającego kompanię kanału panamskiego do zawieszenia wypłat na trzy miesiące. Ponieważ jednak komisja, wybrana dla rozbiórki tego projektu, okazała się w większości dlań nieprzyjaźnie usposobioną, Lesseps i członkowie zarządu kompanji podali się do dymisji, a trybunał Sekwany ustanowił trzech likwidatorów sądowych majątku kompanji.

Paryż 16-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Domy Rotszyldów czynią na wszystkich giełdach gwałtowne wysiłki, aby nie dopuścić depresji skutkiem likwidacji towarzystwa kanału panamskiego.

Paryż 15-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — W komisji, wybranej przez izbę dla sprawy moratorium kompanji panamitańskiej, Cassagnac energicznie obwiniał rządy rzeczypospolitej o tajenie rzeczywistego stanu rzeczy, skutkiem czego dzisiaj miljon niezamożnych obywateli francuskich ujrzało się zagrożonych w swoim byciu.

Rzym 15-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Minister finansów cofnął projekta finansowe. Crispi w ten sposób uniknął przesilenia ministerjalnego.

Berlin 15-go grudnia, g. 2. m. 30 (T. p. K. W.) — Ruble w gotówce 207 00 (wczoraj 207.20) Rublona dostawę 205 25 (wczoraj 206.50)

— Dziś w siódmym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 151-ej loterii klasycznej główne wygrane padły, jak następuje: nr. 11,883 wygrał 2,000 rs. u kolektorki Bukowskiej w Warszawie, nr. 21,260 rs. 2,000 u kolektorki Tymeckiej w Warszawie, nr. 22,364 rs. 2,000 u kolektora Winterroka w Warszawie, nr. 27 rs. 1,000 u kolektorki Chedkowskiej w Warszawie, nr. 8,067 rs. 1,000 u kolektorki Jawoiewickiej w Warszawie, nr. 10,959 rs. 1,000 w Towarzystwie Czerwonego krzyża, ur. 18,821 rs. 1,000 u kolektora Łosiewa w Warszawie.

NEKROLOGJA.

† S. p. Norbert Orlicki, b. urzędnik komisji rząd. spraw wewnętrznych, emeryt, przeżywszy lat 76, przeniósł się do wieczności d. 14-go grudnia 1888 r. Nabożeństwo żałobne za spokój duszy zmarłego odbędzie się w dniu 17 b. m., tj. w poniedziałek w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 11-ej zrana, po którym nastąpi wyprowadzenie zwłok z kaplicy przy tymże kościele na cmentarz powązkowski. Na te smutne obrzędy w nieobecności braci, przyjaciel zmarłego zaprasza kolegów i życzliwych. — 3775

† S. p. Karol Aleksander Borecki, emeryt, po długich cierpieniach, zasnął w Bogu dniu 13-go grudnia r. b., przeżywszy lat 71. Pograżeni w głębokim smutku: żona wraz z dziećmi i wnukami, zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, w dniu 16-m grudnia, to jest w niedzielę, o godzinie 10-ej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godzinie 2-ej po południu, na cmentarz powązkowski. — 1269

† S. p. Marianna z Magnuskich Raczyńska, wdowa, po długich cierpieniach, dnia 13-go grudnia, o godzinie 4-ej po południu, rozstała się z tym światem, przeżywszy lat 64. Pozostali synowie, córki, wnuki, zięciowie i synowie zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Jana, w dniu 15-m grudnia, to jest w sobotę, o godzinie 10-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła w dniu następnym, tj. w niedzielę, o godz. 3-ej po południu na cmentarz powązkowski. 3 — 3761

† S. p. Manusia Lipowska, żyła lat 4, córka s. p. Marji z Makowskich i Stefana Lipowskiego.

† S. p. Stefcik Kamiński, żył lat 3, syn Bronisławy z Lipowskich i Władysława Kamińskiego.

Po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, zasnął w Bogu dnia 14 grudnia r. b. Stroskani po ciężkiej stracie rodzice, dziadkowie, brat i siostra, zapraszają w imieniu swoim i nieobecnego ojca Manusi, krewnych, przyjaciół i znajomych na smutny obrzęd pogrzebu, odbyć się mający w niedzielę, to jest 16-go grudnia r. b., o godzinie 11-ej zrana, z dolnego kościoła św. Aleksandra. — 3770

† Dnia 17-go grudnia, to jest w poniedziałek, w kościele św. Aleksandra, odprawione będzie nabożeństwo, o godzinie 9-ej zrana, za duszę s. p. Ignacego Offmanskiego, oraz s. p. Józefa Offmanskiego, na które pozostała wdowa zaprasza iaskawych. — 3764

† Za duszę s. p. Marji z Czernickich Kuleszyskiej, odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Józefa Oblubienica (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu, dnia 17-go grudnia, to jest w poniedziałek, o godzinie 10-ej zrana, na które pozostały mąż i dzieci zapraszają krewnych i znajomych. — 3765

† Dla uczczenia pamięci zmarłego w dniu 21-m listopada r. b. w Rostowie n. Donem, s. p. Alfreda Rattaz, b. starszego referenta biura taryfowego dr. żel. warsz.-wied. i warsz.-byd. odbędzie się w poniedziałek, to jest dnia 17-go grudnia r. b. nabożeństwo żałobne w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach, o godzinie 9-ej i pół zrana, o czem zawiadamiają koledzy. — 3769

† W poniedziałek, to jest dnia 17-go b. m., o godz. 10-ej i pół zrana, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. p. Krystjana Antoniego TOUR'A,

odprawione będzie żałobne nabożeństwo, w kościele św. Marcina przy ul. Piwnej. Pozostała żona z dziećmi i zięciem zaprasza na takowe krewnych, przyjaciół i znajomych.

† W dniu 6-ym grudnia r. b. w mieście Płocku po kilkominowej ciężkiej chorobie, umarł s. p. Władysław Chmielewski, porucznik dowodzący 4-tą rotą 1-go strzeleckiego bataljonu.

Stroskany ojciec z rodziną składa niniejszem najserdeczniejsze podziękowanie W-mu Mikołajowi Federowiczowi, pułkownikowi Argamaków i wszystkim kolegom syna, oficerom bataljonu, za okazane współczucie, zaś kapitanowi Ilarionowi Wasielewiczowi, W-mu Sotownikin i W-mu Władysławowi Przybylskiemu, sztabs-kapitanowi, serdeczne podziękowanie za opiekę nad synem Władysławem w czasie jego choroby.

Emiljan Chmielewski, burmistrz miasta Nieszawy z rodziną.

† W poniedziałek, tj. j. dnia 17-go grudnia, o godzinie 11-ej zrana, jako w drugą smutną rocznicę śmierci s. p. Lucyny Khrst, odbędzie się za jej duszę nabożeństwo żałobne w kościele Narodzenia Najśw. Marji Panny (po-karmelickim) przy ul. Leszno, na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych, którzy cenią pamięć zmarłej. — 1268

NADEŚLANE.

Album tańców „Echo karnawałowe na rok 1889”, wybrane i ułożone przez L. Lewandowskiego a składające się z 12-tu najnowszych tańców, opuściło prasę i jest do sprzedania w redakcji *Echa* (Senatorska 26) i księgarniach po rs. 2.

Miłośnikom pięknej, estetycznej i praktycznej biżuterji złotej, brylantowej i srebrnej, polecamy na gwiazdkę specjalny magazyn ludzi fachowych, firmy **Artzt i Rogalski, Krakowskie-Przedmieście nr 17**, wprost kościoła Karmelitów.

SPRAWOZDANIA Z TARGÓW.

Artykuły żywności. Znacznie więcej niż w zeszłym tygodniu dostawców zaległo wszystkie punkta targowe. Zaopatrzeni są w produktach pełno też było. Ceny były następujące: **Chleb** pyłkowy bochenek 3-funtowy 9, 10, 11 1/2 kop., chleb razowy funt 2 1/2 kop., chleb tak zwany osiewany funt kop. 3. Na straganach i w koszach chleb pyłkowy świeży i czerstwy w znacznie mniejszej ilości niż w zeszłym tygodniu dostawiony, bochenek 3-funtowy po 8 do 9 kop. Butki wszelkich gatunków świeże za dwie 1 1/2 kop., za trzy 2 1/2 kop., czerstwe za cztery 2 i pół kop. — **Mięso** nieco mniej, niż w zeszłym tygodniu dostawione. **Wolowina** w lepszych częściach sprzedawano funt od 11 do 12 kop., w gorszych od kop. 7 i pół do 9, polędwica od 22 i pół do 25 kop. funt. **Ozór** od kop. 70 do 80, cynadry od 18—20 kop. za parę, cztery nogi od 40—50 kop. **Flak** cały 70—75 kop., na wiązki od 2 i pół do 3 kop. **Łoju** funt od 11—12 kop. **Główna wołowa** od 5—5 1/2 kop. funt. **Cielęcina** w jednej cenie, za funt z ćwierci 16 do 18 kop., w innych częściach od 13—14 kop. **Wątróbka** od 20—30 kop. **Mózdżek** od 18—20 kop., cztery nożki od 18—20 kop. **Łebek** od 18 do 20 kop. **Baranina** w jednej z poprzednich tygodni cenie, za dzysek i combier funt od 12 do 13 kop. **zadaja**, w innych częściach od 9—10 kop. funt. **Wieprzowina** jak dawniej, od szynki funt 10 i pół do 12 kop., boczek 13—14 kop. **Schab** 15 do 16 kop. funt. **Kielbasa** świeża funt od 14—15 kop. **Słonina** wieża i sado funt od 14—15 kop., słonina solona funt kop. 18. **Szmalcu** funt kop. 20. **Prosiat** nieco więcej niż w zeszłym tygodniu dostarczono, kupowano je chętnie placąc po 60 kop. za małe, większe po rs. 1 do 2. — **Drob** ohoń w większej ilości dostarczony, droższy był nieco, spłacono za indyka od rs. 2 kop. 50 do 4, za indyżkę od rs. 1.10. **Pulardy** od 50—70 kop., kaczki żywe od kop. 25—60, bite, 50—70 kop. **Gęsi** żywe sztuka od rs. 1, bite tuczone od rs. 1 kop. 20. **Kury** od 45—60 kop., perliczki tak samo. **Kurczęta** od 20 do 25 kop. za sztukę. **Prawna dzikięgo** nieco mniej w tym tygodniu dostarczono. **Kaczki** i **dzikięgo** para od rs. 1, karapaty para od kop. 90, jarząbków para od rs. 1. **Zwierzyzna** też droższa. **Zajaca** od rs. 1 do 1 kop. 50. **Sarny** od rs. 15 do 16. — **Ryby** w obfitości zalegające wszystkie targi, są jednak drogie. **Łosoś** świeży funt od rs. 2, łosoś wędzony funt od kop. 75. **Sandacz** śniety funt od kop. 25 do 30. **Szczupaki** i **karpie** żywe funt od kop. 40 do 45, szczupaki śniety funt od 20 do 25 kop. **Inne ryby** funt od kop. 6 do 10. **Śledzi** ogromna ilość również, lecz także są drogie. **Uliki** sztuka od kop. 4 do 6, śledzie wędzone sztuka od 3 kop., tak zwane łososiowe sztuka od 4 do 6 kop., śledzie zwyczajne sztuka od 2 do 3 kop., na kopy od rs. 1 kop. 20 do rs. 1 kop. 80. **Raki** w bardzo małej ilości znajdowały się na targach, za kopę drobnych od kop. 60, większych kopa od rs. 1 do 2. — **Nabiał** droższe nieco z powodu większego zapotrzebowania, spłacono mleko niezbiernane kwarta od 8 do 9 kop., mleko zbiernane kwarta 4 do 4 i pół kop., śmietanka kwarta od 15 do 20 kop., śmietany kwarta od 25 do 35 kop. **Masło** u włościan i kolonistów na rozmaite ceny, stosownie do dobroci, za funt bez soli od 35 do 37 i pół kop., solone od 30 do 35, masło na kwarty od kop. 60 do 70 kwarta. **Masło śmietankowe** funt kop. 40. **Ser** zwyczajny 8—30 kop., ser owczy od 15—20 kop. za warykę, ser szwajcarski funt od 20—70 kop., ser śmietankowy funt 20—25 kop. **Twarożki** od 7 i pół do 9 kop. **Jaj** i w tym tygodniu, szczególniej przekupnie, sporo dostarczyl, lecz są znacznie droższe, **zadaja** po rs. 1 kop. 20 do rs. 1 kop. 35 za kopę. **Jaja** na sztuki świeże u włościanek kupowano po 2 do 2 i pół kop. — **Oleje:** rzepakowy za kwartę od kop. 36—40, słonecznikowy za funt od kop. 50—60, makowy za funt od kop. 70. — **Owoce** głównie jabłka znajdują się na wszystkich targach, małe sztuki gruszek od 1 i pół kop., większe od 2 do 4 kop., jabłka w tym samym stosunku. **Jabłka** suszone krajowe funt od 15 kop., także gruszek funt 10—12 kop., śliwki suszone krajowe funt 8—12 kop., śliwki suszone zagraniczne funt 25—30 kop. **Powidła** funt 15, powidła konfiturowe funt 18 kop. **Miodu** funt od kop. 17 1/2—30. **Orzechy włoskie** za kopę od 25 do 30 kop., orzechy trzeckie za funt od 15—18, orzechy laskowe za kwartę, 10—12 kop. **Pomarańcze** małe od 4 do 5 kop., większe od 6 do 8 kop. **Cytryn** nieco więcej w tym tygodniu, spłacono małe, od od kop. 2 do 3, większe od 4—5 kop. **Grzyby** wciąż drogie, **zadaja** za wianek duży od 22 1/2 do 30 kop., półwianki od 12 do 15 kop., **pieczarki** za blacik od 25—40 kop. — **Warzywa**, których sporo było na wszystkich targach, spłacono kartofle: laciaki korzec od rs. 2 kop. 25, amerykański korzec od rs. 2. **Inne gatunki** korzec od rs. 1 kop. 80, na garnce od 7 do 9 kop. **Lurakow** pecek od 2 1/2 kop., marchwi tak samo, pietruszki pecek od 1 kop., cebuli pecek od 2 kop., czosnku wiązka od 5 kop., o rzanu pecek 5 do 15 kop. **Kalafory** sztuka od 5 kop. **Kapusty** główka od kop. 4 do 6. **Kapusta** czerwona główka od kop. 8 do 10. **Jarmurzu** kupa od 3 kop. **Rzodkwi** pecek od 3 kop.

Cyrk Skandynawski p. Busch.
Codziennie wielkie przedstawienia; między innymi numerami: Przeszkodzone porwanie, wielki balet z tańcami i grupami, aranżowany przez panią Busch. Występ ekscentrycznych muzykalnych clownów braci Gerom-Gerard. Wyprowadzenie 8 słoń-obrzymów.
Występ pań Marie Doré, Amalji, Henrietty, Footit, Giovanniny, Jenny, pp. Gaberel, Wallet, Woodson, Javilli Dickson, Alfons clownów Tony Grice, Rogers, Wolf, Henri, Pierre i James Guion a także wprowadzenie koni.
Luaga! W niedzielę, o godz. 4 po południu przedstawienie dla dzieci, na które każda osoba dorosła ma prawo wprowadzić jedno dziecko bezpłatnie.
— Dr med. **A. Rymarkiewicz**, powrócił. Ulica Czysta nr 6 w aptece. 3746

— **Klinika terapeutyczno-dyagnostyczna Cesarzkiego Warszawskiego Uniwersytetu.** — Profesor **Stolnikow** wspólnie ze swymi asystentami przyjmuje bezpłatnie przychodzących chorych z chorobami wewnętrznymi w soboty od godz. 11—12 i we wtorki od godz. 12 i pół do 1 i pół. Szpital Dzieciątka Jezus, główna brama.

— Dr **Aleksander Grochowski**, choroby wewnętrzne, dzieci i masaż. Przyjmuje od 8—9 rano i od 3—6 po południu. Chłodna 37. 3713

Znane ze swej dobroci
CYGARA OBSTALUNKOWE
„MEDIA REGALIA“
w cenie rs. 4, 5, 6, 8 i 10 w opakowaniu po 10, 25 i 100, jak również **Cygara** krajowe i zagraniczne, **Tytonie i papierosy odeskie**, fabryk Zaryckiego, Popowa, Aswadrowa i wiele innych, poleca **Walery Gawiński**, Krak.-Przedm. nr 5 w Warszawie.

ZA WIADOMIENIE.
14 Długa Teresa Grodzicka nr 14.
Mam honor zawiadomić Szanowną moją klientelę, że magazyn utrzymywany przezemnie lat kilkanaście przy ul. **Freta nr 8**, przy kościele po-Domikańskim przeniosłam na ulicę **Długą nr 14** a firma na ulicy **Freta L. Grodecka**, jest tylko podszyciem się pod moje nazwisko i nie ma nic wspólnego z magazynem moim na ulicy **Długiej nr 14**. Sprzedałam **Emilji Donelsohn** a nie żadnej Grodeckiej.
Kapeluszy przysposobiłam wielki wybór tanich, modnych oraz oryginalnych paryskich, sprowadzonych na modele z plabami i sprzedaje bardzo tanio. **3748 Teresa Grodzicka, Długa nr 14.**

Specjalny Handel Win
F. VENULET & O^{mp}
(dawniej Jan Stiff i Synowie) 1225
Długa nr 49,
poleca znane ze swej dobroci **Wina, Romy i Koniaki zagraniczne, jak również i Wina Krymskie i Kaukaskie. Sprzedaż na butelki i na miarę.**
Herbatę Domu Handlowego **D. i A. BASTORGUJEWYCH** z Moskwy, poleca Skład 1042 **B. Szczerbakow** Krak.-Przedm. 81. **Tamże Samowary, Obrazy święte itp.**

— **Węgle Renard** drobny kuchenny 85, kostkowy 90, gruby 95 kop. korzec, przyjmuje zamówienia kantor Nowy-Swiat nr 45, miodosytnia Mieszkowskiego. 3683

Towarzystwo Warszawskie
Oczyszczania i Sprzedaży Spirytusu
Zawiadania interesowanych, że sprzedaż detaliczna spirytusów i wódek alembikowych wyrabianych w Rektyfikacji Warszawskiej, odbywa się w składach wódek.
ulica Chmielna 47 i Bracka 25. 1246
Teofil Lembke, Budowniczy, przeniósł swoją pracownię na ul. Hożą nr 8. **Specjalność wygodnych rozkładów,** ulepszenie starych mieszkań, szacunki i taksy. Pożądane są wczesne zamówienia między 4 a 6-tą po południu. 3425

OGŁOSZENIE.
Sukcesorowie s. p. Lucznikowa podają do wiadomości sz. pp. kupców, że w mieście gubernjalnym Kielcach jest w każdej chwili do odstąpienia skład towarów ruskich, kolonialnych, galanterijnych oraz win, do tychże sukcesorów należący. Blizsze informacje na miejscu. 3674

Zakład Reparacyjny
Władysł. Kleczkowskiego, 3654
Świętokrzyska nr 15, I-sze piętro.
Odnawia, nieuje, czyści i farbuje wszelkie ubrania. Wykończa także nowe podług najszerszej mody i krojem francuskim, szybko i za umiarkowaną cenę.
— **Lekarz-d-ta Aleksander Walter,** Nowy-Swiat 37. Przyjmuje od 10 r. do 2 po poł. i od 3—7 wiecz., leczy, plombuje i wstawia sztuczne mineralne zęby podług najnowszych metod. 3487

Dentysta T. Séguinaud (francuz)
były asystent dra C., powróciwszy do zdrowia przy mnie od godziny 10—12 i od 1—5. Świętokrzyska nr 17. 3666

„BELLA ROSA“
Najnowszy **obstalunkowy** gatunek cygar przygotowanych z wyborowego liścia hawańskiego w fabryce **T. Reinhardt'a** w Moskwie, w cenie rs. 3, 4, 5, 6, 7 i 8 za 100 sztuk w opakowaniu po 5, 10, 25 i 100 sztuk, poleca skład 1226

M. KICZOROWSKIEGO,
Wierzbowa 7, na wprost filarów Teatralnych
— **Najmodniejsze** papiery listowe i karty korespondencyjne, osobiście w Wiedniu zakupione, poleca obok wielu innych przedmiotów na podarki gwiazdkowe skład papieru **J. N. Bronikowskiego**, plac Teatralny obok Ratusza. W bazarze Gwiazdkowym w resursie sklep własny nr 17. (3772)

F. WORONIECKI
CZYSTA Nr 2.
Możliwie tanio, w ogromnym wyborze, poleca **Zegarki i Regulatory.** 1266

— **Gabinet dentystyczny dra A. Podolskiego**, otwarty codziennie od g. 10 r. do 6-ej p. p. Marszałkowski 129. 3743

KOMITET
TOWARZYSTWA CYKLISTÓW
w Warszawie
zawiadamia, iż w dniu wczorajszym **została otwartą Slizgawka** urządzona na torze letnim przy ulicy Marszałkowskiej 57 (przystanek kolei konnej). (1267)

Przez cały grudzień kupujący Pierniki lub Czekolade, otrzymują 15% rabatu towarem. 1239

Jan Wróblewski,
Kapitulna 8.

Fabryka Tabaczna
Braci Polakiewicz
wydała nowe bardzo dobre gatunki papierosów w gilzach higienicznych
Non Plus Ultra i
Slawa Warszawy w cenie rs. 1 za 100 sztuk.
Wylączna sprzedaż w składzie pod firmą **Kalnowski i Przepiórkowski, Hotel Europejski.** 1240

— Ulubiona „**Przy księżycu**” (An den Mond) polka salonowa Izidora Lötzi, została pomieszczoną w nrze 271 „**Echa Muzycznego**” i wyszła w oddzielnych odbitkach, która sprzedaje się w redakcji Echa (Senatorska 26) i w księgarniach, w cenie kop. 30 za egzemplarz. 1245

3502 Majeranowska Honorata, artystka opery, nauczycielka śpiewu, Hotel Saski 125.

KORESPONDENCJA PRYWATNA.
— Obwiniasz niesłusznie: **słowo honoru** w Warszawie nie byłam. Błagam cię, luba, wskaż sposób napisania listu. Chcesz widać cofnąć słowo dane w G.! Zwróć ci takowe, ale razem z życiem. Bądź zdrowa i pamiętaj o mnie. Odpisz.—**Ocalony.** 3773
— **Wacławie.** — Przeszło tydzień ani słówka, co ma to znaczyć? brak czasu nie może tłumaczyć. Pisałem na niedzielę; jutro czekam listu koniecznie. 3776 **Tadeusz.**

— Do dzisiejszego numeru dołącza się dla prenumeratorów miejscowych Katalog składu materiałów piśmiennych **A. J. Wisniewskiego.**

Kurs giełdy warszawskiej.
Dnia 15-go grudnia 1888 r.

Table with columns: W eks l e., Żąd., Płac. containing exchange rates for various locations like Berlin, Londyn, Paryż, Wiedeń, and various types of bonds and bank notes.

Wartość kuponu: (po potrąceniu podatku skarbowego) Od Listów zast. ziemskich 5% kop. 228³ Od Listów zast. m. Warszawy kop. 97⁶ Od Listów zast. m. Łodzi kop. 58¹ Od Listów likwidacyjnych kop. 14⁹ Od Obligów m. Warszawy 81⁸

Targi NA PLACU WITKOWSKIEGO Dnia 13-go grudnia 1888 r.

Table with columns: Pud, Korzec, od do, od do, K o p i e j e k. Lists various agricultural products like Pszenica, Żyto, Jęczmień, Owies, Gryka, Rzepik, Rzepak, Groch, Kasza, Siana, and Słomy.

CENA OKOWITY. z dnia 11-go grudnia 1888 r. Hurt. skład. wiadr. 78% 848⁶—854⁷ 20% Pojed. szynk. 860—867 20% Cena Warsz. Tow. Gorzel. na pięć tygodni wiadro 100% rs. — kop. —

DEWANTIS. POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA Marji Rodziewiczówny.

uwieczniona na konkursie „Kurjera Warszawskiego”, jest do nabycia we wszystkich księgarniach. Cena w Warszawie rs. 1 kop. 50, z przesyłką na prowincję rs. 1.75. 2017r.

Na Gwiazdkę SPÓŁKA NAKŁADOWA

Świąteczko. Książka dla dzieci, napisana zbiorowo przez grono autorów polskich. Najlepsza w tym rodzaju w literaturze polskiej. W ozdobnej oprawie z drzeworytami rs. 1 kop. 80. Prus Bolesław. Szkice i obrazy, tomów 4 — rs. 5, w oprawie rs. 6 k. 20. Chmielowski Piotr Dr. Autorki polskie XIX-go wieku z 6 portretami, rs. 2.50. Brandes Jerzy. Romantyzm we Francji. Z portretem autora, rs. 2. We wszystkich księgarniach.

SZKICE ARCHITEKTONICZNE

krajowych dzieł sztuki. Zeszyt IX i X wyszedł z druku i jest do nabycia w znaczniejszych księgarniach i u J. Hinz'a, ulica Szkolna № 1 w Warszawie. 1741

Lekcyj Tańców udzielam prywatnie i u siebie (w osobnych godzinach lekcje dla dzieci). Art. Teatr. War. K. Kamiński. Włodzimierska № 1. 1598

KSIĘGARNIA I SKŁAD NUT

M. ARCTA, w Warszawie, Nowy-Swiat 53 (róg Wareckiej), przyjmuje przedpłatę na wszystkie czasopisma polskie i zagraniczne, w miejscu i z przesyłką pocztą na prowincję i do Cesarstwa.

CIEKAWY KSIĄŻECZKI p. t.: Koń za półtora złoto, jeszcze litkup do tego. Cena kop. 5. NAD NASZĄ WISEŁKĄ. Cena kop. 20. Obie książeczki nabyć można u autora Fr. Walczakiewicza, Ziłota № 40 i w księgarniach pp: Gebethnera i Wolffa, Prószyńskiego, Orzełbranda, Paprockiego, Sennewalda, Arcta, Kolińskiego, Gregorowicza, Centnerszvera i innych. 2034

Wydawnictwa dla Dzieci i Młodzieży Księgarni J. M. HIMMELBLAU w Krakowie. na Składzie Głównym w Księgarni G. CENTNERSZWEra w Warszawie.

- Elementarzyk domowy, łatwa metoda nauki pisania i czytania p. Poechego, z 8 kolorowymi rycinami . . . rs. — kop. 35. Bajeczki wierszem i prozą: Jachowicz. Bajki i powiastki dla dzieci, z 24 drzeworytami. Kolorowane oprawne . . . rs. 2 kop. —. Krasicki. Bajki z ilustracjami Kruszeńskiego i Tondosa. Kartonowane . . . rs. 1 kop. —. Obrazki zwierząt domowych z 6 chrom., in 4-to, w opowiadaniach i wierszykach . . . rs. — kop. 90. Powiastki dla młodszych dzieci: Historyjki Mamuni. Zbiór najpiękniejszych powiastek, z 8 rycinami . . . rs. — kop. 50. Hoffmann. Różany ogródek. Powiastki z 4 chromolitogr. kart. . . rs. 1 kop. —. Poeche. Róże i fijołki, powiastki i wierszyki, z 8 rycinami kart. opr. . . rs. — kop. 40. Schmid X. Kan. Świątek dziecięcy, 120 powiastek z 8 chromolit. kart. . . rs. 1 kop. —. Skarb złoty, 100 powiastek z 8 rycinami kart. . . rs. 1 kop. —. Opracowania klasycznych powieści dla dzieci, in 4°: Don Kiszota z Mamszy, zabawne przygody, z 6 chromolitogr. kart. . . rs. 1 kop. —. Defoe. Robinson Kruzoe, czyli przygody rozbitka, 6 chromolitogr. kart. . . rs. — kop. 90. Guliwera. Podróż do Liliputów, z 6 wielkimi kolorow. rycinami . . . rs. — kop. 90. Podróż do Olbrzymów, z 6 wielkimi rycinami kart. . . rs. — kop. 90. Poeche. Nowa Genowefa, z 6 kolorow. rycinami . . . rs. 1 kop. —. Tysiąc nocy i jedna w powiastkach, z 6 kolorow. rycinami kart. . . rs. — kop. 90. Pedróże, przygody i opowiadania dla młodzieży, w oryg. opr. Cooper. Poszukiwacz barci, przygody osadników w północno-zachodniej Ameryce, z 6 chromolit. rycinami. W bogatej złoczonej oprawie . . . rs. 1 kop. 60. Czerwony Korsarz, z 5 kolor. rycinami opraw. . . rs. 1 kop. 60. Ostatni Mohikanin i pogromca zwierza, z 6 rycinami chrom. opr. . . rs. 1 kop. 60. Grajner Józef. Obrazki historyczne (opow. z dziej. pol.), kolor., opraw. . . rs. 1 kop. —. Najnowsza podróż do bieżąca półn. i pobyt w krainie lodowców, 8 chrom. w bogatej złoczonej oprawie . . . rs. 1 kop. 60. Petelenz. Walki Zulów i Boerów. Obrazki myśliwskie z Afryki południowej, z 4 chromolitogr. rycinami. W bogatej oprawie . . . rs. 1 kop. 60. Pamiętniki młodej panienki z 3 rycinami. W oprawie złoczonej . . . rs. 1 kop. —. Stanieja wyprawy i przyg. w środkowej Afryce, z 4 chr. W oryg. opraw. . . rs. 1 kop. 60. Wspomnienia z podróży młodej panienki, z 3 rycinami kolor. w pięknej oprawie . . . rs. 1 kop. —. German. Mitologia dla młodzieży, z ryc. karton. rs. 1 kop. 20 opraw. . . rs. 1 kop. 50. Toż w wydaniach tanich w mniejszym formacie: Becher-Stowe. Chata wuja Tomasa, z 3 rycinami ozdob. opraw. . . rs. — kop. 50. Campe. Odkrycie Ameryki, w 3 tomach, z rycinami ozdob. opr. Krzysztof Kolumb z rycin. kolorow. . . rs. — kop. 50. Przygody Korteza zdob. Meksyku, opr. . . rs. — kop. 50. Pizarro zdobywca Peru, z ryc. kolor. opr. . . rs. — kop. 50. Hofman. Przygody Piotra na okrzęcie z rycinami kol. ozdob. opraw. . . rs. — kop. 50. Schmid X. Kan. Jajka wielkanocne i Henryś z Eichenfelsu z 4-ma kolor. rycinami opraw. . . rs. — kop. 50. Jaskinia Beatusa, z rycinami kolorow. opraw. . . rs. — kop. 60. Koszyk kwiatów, zajmująca powiastka dla dzieci z 4-ma kolorow. rycinami, oprawna . . . rs. — kop. 50. Róża z Tanenburgu z 9-ma kolor. rycinami, opraw. . . rs. — kop. 50. Wigilja Bożego Narodzenia z 3-ma kolorow. rycinami opraw. . . rs. — kop. 40. Sozański. Przygody białych z Indianami, z kolorow. rycinami, w ozdobnej oprawie . . . rs. — kop. 40. Odrącone dziecię, z kolorowemi obrazkami, oprawne . . . rs. — kop. 50. Powódź, z kolorowemi obrazkami, oprawne . . . rs. — kop. 50. Książki do nabożeństwa w eleganckim wydaniu, kieszonkowym formacie: X. Brzozowski. Westchnienia duszy pobożnej, w rozmaitych oprawach od . . . rs. 1 kop. 20. Morawski. Bóg miłością moja, w rozmaitych oprawach od . . . rs. 1 kop. 20. Nabożeństwo Rzymsko-Katolickie, w oprawie od . . . rs. — kop. 55.

SKŁAD Włóczek, Filozeli i różnych robót Kanwowych i Atlaskowych H. SCHIWUJ, Nowy-Swiat № 53, naprzeciw Apteki pana Lilpota, po powrocie z zagranicy zaopatrzylem mój magazyn w najnowsze towary, które polecam WW. Paniom: Poduszki, Pasy, Dywany, Serwetki, Desenie, Kanwy modne, Oprawy Rzeźbione, Inkrustowane oraz towary Norymberskie i Galanteryjne. 1728

Wyroby Platerowane J. FRAGET, po cenach fabrycznych, polecają 1834r J. LUBELSKI i S-ka Marszałkowska Nr 142.

SKŁAD Fortepianów i Pianin K. Fritzsche, Świętokrzyska 29. PIANINO używane z b. ładnym tonem z 5-letnią gwarancją, tanio do sprzedania. — Fortepiany i Pianina nowe, (krzyżow. systemu) do sprzedania lub wynajęcia. Największy Skład Instrumentów do wynajęcia. 1666

KSIĘGARNIA Skład Materiałów Piśmiennych

A. Karwowskiej i Fr. Zabłockiego róg Krak.-Przedm. i Hr. Berga Nr 5 zaopatrzona w bogaty asortyment książek dzieciennych, dla młodzieży i dla starszych. Liczne dzieła ilustrowane i Książki do Nabożeństwa w oprawach skromnych i kosztownych. Poleca wielki wybór Materiałów Piśmiennych Gwiazdkowych i świeżo otrzymane papiery listowe od skromnych do najwykwintniejszych gatunków. Przyjmuje prenumeratę na wszystkie pisma krajowe i zagraniczne, miejscową i na prowincję. 2049r

W szkole życia.

Powieść dla dzieci od lat 9 do 12, nagrodzona na konkursie Przeglądu pedagogicznego przez Marię Grzymała-Zielińską, z rycinami X. Pillatego, cena egzemplarza kart. rs. 1, w bogatej oprawie rs. 1 kop. 50, wysła nakładem L. SZYLLERA Nowy-Swiat № 21. Nakładem tejże firmy wyszły

TANIE GRY pedagogiczne i towarzyskie oraz wzory i książeczki do kolorowania. Poleca się również po rs. 1 kop. 20 Szkatułki eleganckie z przyborem piśmiennym. SZKATUŁKI DREWNIANE z zamkiem, pięknie ozdobione, z przyborem piśmiennym po rs. 1 kop. 60. L. SZYLLER Nowy-Swiat Nr 21. 1744

PŁÓTNO Finlandzkie tegorocznego blichu na murawie bez apretury. 1916R sprzedaje od dnia dzisiejszego po niższej cenie 20% F. BIERNATH, Senatorska № 32. Ktoby sobie życzył nabyć KWIT REKRUCKI, raczy się zgłosić na Leszno № 61, mieszka nie 10. 1754

NA GWIAZDKĘ.

Majnowsze wydawnictwa Gebethnera i Wolffa w Warszawie.

Królestwo zwierząt. Historia naturalna dla młodego wieku *H. Leutemana*, zawierająca na 48 tablicach 263 rycin chromolitografowanych, z tekstem polskim objaśniającym *Adolfa Dygasińskiego*. W pięknej chromolitografowanej okładce. — W oprawie rs. 2 k. 40.

Witwe gniazdo. Powieść z czasów krzyżackich p. *Z. Morawską* dla młodzieży dorastającej, z 5 rycinami *St. Witkiewicza*. Karton. rs. 1, w ozd. oprawie rs. 1 kop. 60.

Wypirawa po skarby ukryte wśród puszczy. Przygody podróżników w Australji. Wolny przekład z francuskiego przez *M. J. Zaleską*. Z 5 rycinami. W oprawie kartonowanej rs. 1 kop. 20, w ozd. oprawie płóciennej rs. 1 kop. 80.

Gucio zaczarowany. Powieść dla młodzieży z 10 rycinami kolorowanymi i ozdobną okładką rysunku *Oz. Jankowskiego*. Wydanie drugie. W opr. kart. rs. 1 kop. 20.

Lelum-Polelum. Powieść historyczna dla młodzieży, przez autora *Bitwy pod Raszynem*, z 6-ma rycinami *Łuski*. Karton. rs. 1 kop. 20, w ozd. opr. rs. 1 kop. 70.

Niezdolni Królewicze i Królowa perłowego pałacu. Bajki prawdziwe przeplatane, opowiedziane przez *M. J. Zaleską*. Z 5 rycinami chromolitografowanymi i ozdobną okładką rysunku *M. Kotarbińskiego*. Cena rs. 1 kop. 20.

Myszy króla Popiela. Opowiadanie historyczne przez autora „*Króla Kraka*”. Z 6-ma rycinami, w oprawie karton. rs. 1 kop. 20, w oprawie płóciennej rs. 1 kop. 80.

Przyjaciele dzieci. p. *Jana Długoskiego*. W obrazkach dla drobnej dziatwy, z 16 kolorowanymi tablicami rysunku *X. Pillatego*. W opr. kart. rs. 1 kop. 20.

Dwie siostry. Opowiadanie z życia młodych dziewcząt p. *M. J. Zaleską*. Brosz. rs. 1 k. 80, w ozd. oprawie płóciennej rs. 2 kop. 40.

Młody wygnaniec. Przygody wśród puszczy i stepów amerykańskich, przełożyła z *Kysarda Rotha M. J. Zaleską*. Z 8 rysunkami *St. Wolskiego* i ozdobną okładką. Cena Karton. rs. 1 kop. 50, w oprawie płóciennej ozd. rs. 2.

Z lat minionych. Trzy powieści historyczne dla młodzieży przez *Terese Jadwigę*. — *TREŚĆ*: *Moja pieszczotka*. — *Rycerz błękitny*. — *Krwawe chwile*. Z rycinami. W oprawie Karton. rs. 1 kop. 20, w ozd. oprawie płóciennej rs. 1 kop. 80.

Wizerunki książek i królów polskich. *J. J. Kraszewskiego*. Z 39 rycinami *X. Pillatego* oraz inicjałami *Czesława Jankowskiego*. Cena rs. 6, w ozd. oprawie rs. 7.50, z brzegami złoceniami rs. 8.

Pan Tadeusz Adama Mickiewicza. W pięknym miniaturowym wydaniu z portretem *Mickiewicza* (staloryt), w ozd. oprawie francuskiej oprawie ze złoc. brzegami. Cena rs. 2.

Adam Mickiewicz. Zarys biograficzno-literacki *Dra Piotra Chmielowskiego*. 2 duży tomy rs. 5, w ozd. opr. rs. 6.60.

Józef Ignacy Kraszewski. Zarys biograficzno-literacki *Dra Piotra Chmielowskiego*. Cena rs. 3, w ozd. oprawie rs. 4.

Mały lord. Powieść dla młodzieży *Frances Hodgson Burnetta*, przełożyła *M. J. Zaleską*. Z 6-ma rycinami. W oprawie kart. rs. 1 k. 20, w ozd. opr. płóc. rs. 1 kop. 70.

Bajeczki prawdziwe opowiedziane dziećmi przez *M. J. Zaleską*, z 6-ma obrazkami kolor. *Illinięda*. Cena z chromolitograf. okładką rs. 1 k. 20.

Polacy w Hiszpanji 1808—1812 przez *Zygmunta Lucjana Sulimę*. Cena rs. 2.

Katalogi gratis franco. 2029r

PRAGSKI TANI SKLEP

Targowa Nr 150, w Bazarze W-go Dzierżanowskiego.

Tuzin dużych Talerzy 62 kop. Półmiski od 13 kop. Maselniczki od 18 kop. Karafki do wódki od 20 kop. Tuzin Kieliszków od 45 kop. Tuzin Szklanek od 40 kop. Tuzin Łyżek stołowych platerowanych rs. 2 kop. 50. Lampy stołowe od 50 kop. Dywaniki przed łóżko rs. 1 kop. 15. Szelki od 25 kop. Krawaty od 9 kop. Portmonetki od 9 kop. — 24 arkusze listowego papieru 6 kop. — 25 Kopert 4 kop. Tuzin Obsadek 4 kop. Tuzin Stalek 3 kop.

NA GWIAZDKĘ. Kajety z różnymi przybarami, komplet od 50 kop. Różne Zabawki dziecinne jak: Trąbki, Grzechotki, Koniki od 3 kop. Cymbalki od 15 kop. Łamigłówek od 16 kop. Loteryjki od 12 kop. i wiele innych, po niepraktykowanie niskich cenach.

Wyroby tabaczne z ustępstwem rabatu. 1639

NAJTAŃSZA ILLUSTRACJA POLSKA

Adres: Redakcja „Biesiady Literackiej”, Warszawa, Chmielna 26.

Numer okazowy i prospekt przesyła się bezpłatnie na żądanie.

BIESIADA LITERACKA

poświęcona literaturze, sztuce, wychowaniu, gospodarstwu, przemysłowi, sprawom bieżącym, polityce. Współpracownikami są pierwszorzędne talenta literackie i artystyczne.

Premja na rok 1889 do wyboru: **Skarbiec dla rodzin w mieście i na wsi**; portrety olejne: **J. I. Kraszewskiego**, **ks. Skargi**, **Sobieskiego**, **Czarneckiego**, **Jadwigi**, Opowiadania humorystyczne autora „**Kłopotów Starego Komendanta**”; powieści różne; „**Złota przędza poetów i prozaików polskich**”. Bliższe szczegóły w prospekcie, który przesyła się bezpłatnie na żądanie.

Cena Biesiady Literackiej z wieczorami powieściowemi i premjum w Warszawie rocznie rs. 6.50, kwartalnie 1.63, z przesyłką rocznie rs. 8, kwartalnie rs. 2, bez dodatków w Warszawie rocznie rs. 5, kwartalnie rs. 1.25, z przesyłką rocznie rs. 6, kwartalnie rs. 1.50. 2036r

Praktyczne Podarki na Gwiazdkę!!

Nie mając sklepu od ulicy lecz mieszcząc takowy w prywatnym lokalu razem z pracownią, jestem w możności robienia możliwych ustępstw w sprzedaży moich wyrobów. — Koszule męskie odznaczają się najlepszym krojem. Na składzie duży wybór wszelkiej damskiej, męskiej i dziecięcej bielizny, począwszy od najskromniejszej do najstrojniejszej. — Flanelowe Matinés od rs. 2. — Wyroby północznicze w wielkim wyborze, Kaftaniki z sosnowej wełny, systemu *Dra Jaegera*, Kaftaniki higieniczne począwszy od rs. 1 kop. 20. Halki ciepłe, Fartuszki dziecięce i damskie, Chustki webowe, Stołowa bielizna, Weby w resztkach i t. d. i. t. d.

Robota i fasony wszelkiej bielizny, odpowiadają najwybredniejszym wymaganiom, gdyż fabryka jest prowadzona przez właścicielkę specjalistkę, której staraniem jest zadowolić każdego kupującego, celem zjednania sobie klientów i dalszej teje rekomendacji.

SPECJALNA FABRYKA BIELIZNY

TEOFILIEUKS,

26, Senatorska 26, 1732

wprost kościółka po Reformackiego. Skład w podwórzu wprost bramy na parterze.

KSIEGARNIA 1936r Teodora Paprockiego i S-ki

w Warszawie, Nowy-Swiat № 41, poleca nowe dzieła własnym nakładem wydane:

Antologia prowansalska. Wybór poezyj trubadurów i felibrow, od XI do XIX wieku, dokonany i przetłumaczony przez *Edwarda Porębowicza*. Część I. Trubadurowie. — 75.

Barnum P. T. Sztuka zdobywania pieniędzy, czyli rady i wskazówki dla chcących zrobić majątek. Wolny przekład z angielskiego. — 30.

Choński-Jeske Teodor. Nad Wartą. powieść. 1 —

Gadomski Jan. Larik, tragedia w 5-ciu aktach, z motywów dziejowych. Wydanie 2-gie. — 5.

Galdos Perez B. Donia Perfecta, powieść przekład z oryginału hiszpańskiego przez *A. G.* — 75.

Gibier Paul dr. Spirytizm. Studium historyczno-krytyczne i doświadczalne z punktu widzenia psychologicznego, przełożył *J. W. Dawid*. Tekst objaśniony 25 drzeworytami. 150.

Goethe. Faust, tragedia, przełożył *Ludwik Jenike*. 1 —

Hajota. Co zwycięża! Obrazek dramatyczny w 1-iej odsłonie. — 40.

Junosza Klemens. Wilki i inne szkice i obrazki. Z rysunkami *F. Kostrzewskiego*. 2 —

Loti Piotr. Rybak islandzki, powieść. Przełożyła *Wł. Zyndram-Kościałkowska*. — 60.

Meyer Maurycy dr. Najnowsza ekonomia polityczna w jej głównych kierunkach na podstawie historycznej i krytycznej przedstawiona, przełożyli *Feliks Jeziorański* i *Józef Piasecki*. 120.

Meyer M. J. W państwie gwiazd. Astronomia w pogadankach popularnych, przełożył z niemieckiego *Feliks Wermiński*, z licznymi drzeworytami w tekście. 150.

Mohort Juljan. Listy do przyszłej narzeczonej. Wydanie 3-cie. — 30.

Nałkowski Wacław. Zarys geografji powszechnej (rozumowej). 250.

Nie wypadaj. Podręcznik prostujący najczęściej popełniane błędy w życiu towarzyskim i języku. Wolny przekład z angielskiego „*Don't*”. Wydanie drugie. — 30.

Reisky Roman Br. Podręcznik gospodarski dla właścicieli ziemskich. — 20.

Schroot A. Życie i zdrowie człowieka. Rys higieny popularnej. Przełożył za uwzględnieniem autora i opracował *dr med. Aleksander Fabian*. W prenumeracie rs. 2 k. 50, po wyjściu 3.50.

Seignobos Ch. dr. Historia cywilizacji, przełożył podług najlepszego wydania francuskiego *Adolf Dygasiński*. Ze 177 drzeworytami, artystycznie wykonanymi. Cena rs. 5 kop. 20, w oprawie w płótno angielskie lub w polskórek ze złoceniami 6 —

Sewer. Świat ludowy. Nowele. Dla świętej ziemi: 1) *Kasia*. 2) *Hanka*. — *Dola*. 150

Smoleński Władysław. Stanowisko *Walerjana Kalinki* w historji geografji polskiej. Studium. — 40.

Sochacki A. dr. Apteczka dla dworu wiejskiego i osób na wsi zamieszkałych. — 75

Szreffer Piotr. Nauka pięknego pisania (kaligrafji). Wskazówki dla nauczycieli i uczniów. — 40.

ZAGINĘŁY

dwa solo-weksle: jeden na rubli sześćset, a drugi na rubli pięćdziesiąt, w dniu 1 Grudnia 1888 r., z terminem wypłaty dziwieciomiesięcznym, wystawione przez *L. Hepnera* na zlecenie *Juljusza Kisielnickiego*, ustąpione przez tegoż z indosem in blanco. Uprasza się uczciwego znalazcę o łaskawy zwrot tych weksli do kancelarji *Notariusza Michała Korolea* w Łomży. Stosowne ostrzeżenia poczynione zostały, dla tego też p. Bankierzy raczą weksli powyższych nie nabywać. Łomża d. 12 Grudnia 1888 r. 1753

Konstanty Wenordyn.

Na GWIAZDKĘ

25% taniej
sprzedaje Szkatułki samogrające oraz pudełka do cygar, 1748

Zegarmistrz **M. POZZI**,
Nowy-Swiat 31 (róg Chmielnej).

KOŁDRY

gotowe atlasowe, adamaszkowe, tybetowe, tyfcikowe, satynowe i bajowe. **WATA** z własnej fabryki, oraz przyjmują się kołdry do szejca.

PUCH Edredonowy na futny i arkusze poleca Skład towarów łokciowych i Waty **R. KOECHER**. Podwał Nr 7.

! Na Gwiazdkę!

Na nadchodzące Świąta jako odpowiednie podarunki polecam:

Kanarki z góry *Harcu* bardzo ładnie śpiewające w dzień i przy świetle. Papugi szare i zielone gadające. *ins. parakee* Kakadu, Kardynaly, amerykańskie małe malutkie ptaki w rozmaitych kolorach, Rybki złote i srebrne i Małpki male.

ERNEST PECHEL
Nowo-Senatorka № 7. 1690

ŚRODEK PEWNY.

Za zezwoleniem Rady Medycznej Ministerjum spraw Wewnętrznych.

Proszek przeciwko katarowi

PROWIZORA

M. KISSERA

w Petersburgu.

Cena pudełka 50 kop.

Dostać można we wszystkich aptekach i składach materiałów aptecznych. Skład główny w aptece *Biertumpfla* i *Gosnera*, *Aleja Jerolimaska 27*. 1630

Rządca domu

poszukuje zarządu w większym domu, lub też posady kasjera, inkasenta. Kaucja hipoteczna Rs. 3,000 na dom w Warszawie. ulokowaną być może na 2-in num. hypoteki. Łaskawo oferty pod lit. *H. F.*, przyjmuje *Biuro Ogłoszeń*, Senatorska 26. 2025R

MAGAZYN MEBLI

nowych i używanych

ZALEŃSKIEGO i S-ki

w Warszawie, Marszałkowska № 137

1. Posiada wielki wybór mebli wykwintnych i skromnych.
2. Przyjmuje zamówienia i urządził aparaty podług rysunków.
3. Dział tapicersko-dekoracyjny, odpowiada wszelkim wymaganiom.
4. Kupuje, sprzedaje i wynajmuje meble używane. 51r

Ceny b. umiarkowane, ale stałe.

EKSTRAKT SŁODOWY

wyrobu *J. Trąbeżyńskiego*,
w Winiarach pod Kaliszem,

jako środek leczniczy w kaszlu i innych chorobach pierśiowych, wypróbowany w swych skutkach przez lekarzy i chemików, na wystawach **Przemysłowo-Rolniczej** Warszawskiej, **Krajowej** Krakowskiej i **Lwowskiej** zaszczycony medalami oraz na wystawie **Higienicznej w Warszawie** **Listem pochwalnym**. — Cena słoika kop. 50.

Składy główne ekstraktu: u *pp. Spiessa i Syna* w Warszawie; *Lipińskiego i Lisickiej* w Łodzi; u *S. Wierzbickiego* w Kielcach; u *Świerczewskiego* w Pińczowie; sprzedawany jest nadto we wszystkich składach aptecznych i aptekach. 1927R

PROPINACJA

położona przy szosie, na trakcie z Warszawy do Nowogrodzkiej (Modlina) we wsi *Czornów*, na 25-aj wiorcie od Warszawy za rogatkami *Marjonek*, z gruntem, pastwiskiem nadwiślańskim, z Rybołóstwem oraz ze stałym dochodem z lokali, do wydzierżawienia na lat 3 od 1-go Stycznia r. p. Bliższych informacji udzieli pan *Świerczewski*, ulica Dobra № 9, mieszkania 3. — Propinacja może być sprzedana na dogodnych warunkach. 1719

Dwa Folwarki

rozległości móg 713 i 657 w *Majorce* *Uniejów*, w pow. *Tureckim*, gub. *Kaliskiej* położone, są do oddania w administrację poręczającą oddzielnie, od dnia 12 (24) Czerwca 1889 r. Bliższa wiadomość w głównym Zarządzie na miejscu, st. poczty *Uniejów*.

Fotografie pośpieszne, we 2 godzin wykonane, najtaniej wykonywa **Zakład Chłodna 12**. 1710

POLECAM WSZELKIE

Bandaż rąptrowe i brzuszne ulepszone dla *Dam*, a dla *mężczyzn* przybył specjalista z zagranicy.

Królewska Nr 29,
W. Droese, bandażystka.

Na nadchodzące Święta
WARSZAWSKIE STOWARZYSZENIE SPRZEDAŻY OWOCÓW
 Chmielna 26 — Telefonu 102

poleca
 Gruszki, Jabłka, Winogrona, świeże i suszone, Bakalje mieszane, Orzechy kilkunastu gatunków, Soki, Konfitury, Marynaty, Kompoty, Miód Lipiec i Wina owocowe jako to: jabłecznik, agrestowe, porzeczkowe, wiśniowe i jarzynowe.
Ceny niskie.
 Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 2042R

Na ŚWIĘTA.

Największy wybór **Win oryginalnych Krymskich, Kaukaskich i Bessarabskich prawdziwie czystych, pod gwarancją, sprowadzanych wprost od producentów,**
 poleca

WARSZAWSKA WINIARNIA
 ulica Miodowa Nr 1, w podwórzu. 2050R

C. STRITZKY — RICA

Zawiadamia Sz. Publiczność, że wyłączną sprzedaż Porteru ze swego browaru, powierzył **P. Z. EBER.**

Powołując się na powyższe ogłoszenie: oznajmiam PP. Kupcom i konsumentom, że Porter C. Stritzky, w smaku i dobroci dorównywa porterowi angielskiemu.
Wyłączna sprzedaż Porteru Rygskiego z browaru C. Stritzky w Rydze, odbywa się: Chmielna Nr 29, tamże przyjmują się zamówienia na różne gatunki piwa z najlepszych browarów krajowych.

Z SZACUNKIEM
Z. EBER. 2018R

KONIAKI KURACYJNE FRANCUSKIE

najpierwszych Firm Zagranicznych, **Rumy oryginalne, Malage Vinador, Wina Węgierskie,** wytrawne i słodkie, **Francuskie** czerwone i białe, **Likiery Holenderskie i Francuskie, Piwo i Porter Angielskie** oraz wszelkie towary kolonjalne i Bakalje, poleca Skład Win

A. ROESLER & C^{OMP}

ISTNIEJĄCY OD ROKU 1840.

Codziennie Śniadania i Kolacje oraz **Flaki Garnuszkowe** w Niedziele i Czwartki. 1751

Główny Skład 2045R

1-go MOSKIEWSKIEGO ZAKŁADU REKTYFIKACYJNEGO

J. A. KOSZELEWA

w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście Nr 40

poleca swe **Wódki oczyszczone i Spirytus wyższej dobroci,** które są do nabycia we wszystkich **Składach Win w Warszawie i na Prowincji.**

WINA WĘGIERSKIE

zieleniaki, samorodne i desserowe oraz **Kaukaskie, Krymskie, Francuskie i inne. Portery Angielskie i Rygskie, Likiery, Wódki, Koniaki, Rumy** w wyborowym gatunku i po cenach umiarkowanych,

poleca **HANDEL**

L. WRÓBEL

Krakowskie - Przedmieście Nr 25,

Stara Poczta.

2041R

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia

OWOCARNIA

w gmachu Teatralnym,

poleca świeżo otrzymany transport **OWOCÓW,** jako to:

Jabłek Tyrolskich i Gruszek, oraz Jabłek i Gruszek krajowych.
BAKALJE znane ze swej dobroci, od kop. 25 funt, bez orzechów i kasztanów.

Z czem się poleca Szanownej Publiczności.

2030R

Otrzymany w tych dniach wielki wybór słynnych

ORGANÓW Amerykańskich

fabryki **J. ESTEY & Comp.,**

poleca Warszawski Centralny Skład Fortepianów

HERMAN i GROSSMAN,

Mazowiecka Nr 16.

2040R

Wielki wybór wszelkiego rodzaju

Podarków z Działu Perfumerji i Mydeł

rekomenduje pałowa fabryka perfum i mydeł toaletowych pod firmą

WARSZAWSKIE LABORATORJUM CHEMICZNE

w swoich własnych magazynach:

- 1) róg Miodowej i Senatorskiej, 2) Krakowskie-Przedm. Nr 1, 3) róg Granicznej i Królewskiej, 4) ulica Nalewki Nr 81.

2048R

MAGAZYN WŁOSKI

Korale, Boutony, oprawne i nie oprawne, bardzo gustowne, **Pierścionki i Kolczyki** z brylantami, przytem **Bizuterję** ze złota, srebra, sztykretu, **Kamee,** wszystko włoskiej roboty.

Ceny umiarkowane.

CARDONE,

ulica Niecała Nr 14 (przy Ogrodzie Saskim).

1960R

Przyjmują się reperacje i obstalunki.

Administracja Zakładów Przemysłowo - Zbożowych
STANISŁAWA KROPIWNIICKIEGO i S-ki.

Przygotowała na nadchodzące święta z **Młyna Walcowego w Słodowcu,** oddzielny za pas **maki pszennej** 1/2 i 3/4 w gatunku zupełnie wyrównującym najlepszej mące za granicznej i takową sprzedaje w woreczkach plombowanych pudowych i pół-pudowych.

Zamówienia przyjmują się w **kantorze Administracji**

2044R

Leszno Nr 46

a także w sklepach **Pierwszej Warszawskiej Piekarni Mechanicznej.**

SYROP CHRZANOWY Z JODEM

PP. GRIMAULT i K^o, APTEKARZY W PARYŻU.

Od lat dwudziestu lekarstwo to wydawało zawsze najpomyślniejsze skutki w chorobach dzieci, zastępują tran z wątroby sztokfiszka i ulepek antyskorbutyczny.

Jest lekarstwem skutecznym w nabrzmiałościach gardła i zapaleniu gruczołów szyi, przeciw strupom na głowie u dzieci i wszelkim wyrzutom na głowie i twarzy. Podnieca apetyt, daje jedność tkankom, zmienia błądność cery na czerstwość, leczy rozmiękłość ciała i powraca dzieciom naturalną siłę i wesołość. Stanowi wyborny środek lekarski przeciw wyrzutom i strupom dzieci przy piersiach, jak również wyborny środek krew przeczyszczający.

SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIENNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.

HERBATE z KWIATEM

począwszy od dwurublowej, a czarną od Rs. 1 kop 50, w wyborowych gatunkach poleca Skład **M. MUSZKATA,**

Senatorska Nr 22.

R1986

CENY ZNACZNIE ZNIZONE.

Z powodu zbliżającej się

GWIAZDKI I SPISU INWENTARZA,

GŁÓWNY SKŁAD

ZAKŁADÓW ŻYRARDOWSKICH

w Warszawie,

Krakowskie-Przedmieście Nr 55,

sprzedaje do 24 b. m.

WSZELKIE WEŁNY GŁADKIE I FANTAZYJNE

we wszystkich kolorach na suknie spacerowe, wizytowe i wieczorkowe,

Materiały wełniane i jedwabne na pokrycia futer,

Plusze, Aksamity, Welwety i wszelkie przybrania do sukien,

Flanelki fantazyjne krajowe i francuzkie,

Staniki trykotowe „JERSEY,”

Szale sznelowe i Chustki włóczkowe,

Wszelkie materiały na obicia mebli,

Portjery, Kapy na łóżka, Serwety, Dywany, Chodniki,

Derki flanelowe i pluszowe,

PO CENACH ZNACZNIE ZNIZONYCH.

Nagromadzone w znacznej ilości reszty materiałów wełnianych, Zefirów, Płócienek, Dreliszków, Obić meblowych, Chodników, Firanek, itp., itp., W CELU ZUPEŁNEGO UPRZĄTNIĘCIA TYCHŻE,

 po cenach nader niskich.

Zarządzający Składem Żyrardowskim **L. BUŁAKOWSKI.**

2047R.

CENY ZNACZNIE ZNIZONE.

SKŁAD WIN FELIKSA POTRZEBSKIEGO,

egzystujący od 1835 roku na rogu ulic Chmielnej i Nowego-Swiatu.

poleca *Wina czyste naturalne* oryginalne *francuskie, hiszpańskie*, a szczególnie *węgierskie*, począwszy od wystających zieleniaków aż do bardzo starych i rzadkich gatunków, tak wytrawnych, jak tokajów, a posiadając wielkie zapasy, sprzedaje po dawnych cenach na butelki, garnce, gasiory i beczki. Poleca się również dla chorych rekonwalescentów oryginalne i *stare Cognaci*, zalecane przez panów Lekarzy, również jak dawniej w pokojach gościnnych wypić zawsze można kieliszek zdrowego wina. Panom handlującym odstępuje się rabat.

1948

MAGASIN FRANÇAIS

róg Krakowskiego-Przedmieścia i Trębackiej (dom dawnej Poczty).

WYPRZEDAŻ

Ubraniów Męzkich i Dziecinnych

z potrąceniem od 20 do 30% zaczynając od 5-go do 24 Grudnia.

Trzymam się zasady wyprzedawać pozostały zimowy towar. Dla odróżnienia cen teraźniejszych od dotychczasowych, pierwsze będą napisane na białych etykietach przyszytych do ubrań.

Zimowe palta na wacie	dotychczas od rs. 21.— do 60,	teraz od rs. 17 do 40.	Czarne garnitury wizytowe	dotychczas od rs. 26.50 do 52,	teraz od rs. 22 do 42.
Jesienne palta na flanelowej podszewce	" " " 17.— " 40,	" " " 14 " 30.	Tużurki kangarowe z kamizelkami	" " " 25.— " 36,	" " " 21 " 30.
Meksykańki na flanelowej podszewce	" " " 20.— " 40,	" " " 16 " 30.	Mundury studenckie ze spodniami	" " " rs. 23.50 teraz 19.50.	" " " " " " " "
Zimowe ubrania	" " " 17.— " 50,	" " " 14 " 40.	Uczniowskie bluzy ze spodniami	" " " 11.— " 9.—	" " " " " " " "
Zimowe spodnie	" " " 4.50 " 15,	" " " 4 " 11.	Dziecinne ubrania i palta	" " " 8.50 " 6.50.	" " " " " " " "
Szlafroki	" " " 16.— " 40,	" " " 12 " 30.			

1964R.

CAVES DU GRAND HOTEL d'EUROPE

Sprzedaż detaliczna Win i Koniaków zagranicznych gwarantowanej czystości, firmy A. de Luze et Fils w Bordeaux i innych pierwszorzędných domów.

Wejście od ulicy Czystej.

Z powodu polepszenia kursu rubla

CENY ZNIZONE.

Cenniki na żądanie.

1878

20, MAZOWIECKA 20,

CLARISSE LARDENOY,

MAGAZYN MÓD i NOWOŚCI

WYPRZEDAŻ

KAPELUSZY zimowych i jesiennych, z powodu kończącego się sezonu, o połowę taniej ceny kosztu, trwać będzie do Świąt.

Nauka i wychowanie.
Biuro biura nauczycielskiego Załęski, Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, naukowców, bony. 2254
Biuro prof. de Préchamps, Długa 25, Polki, francuzki, niemiecki do umieszczenia. 23534
Francuzki z dobrymi świadectwami, są do umieszczenia zaraz. Biuro nauczycielskie Jaśkiewicz, Berga 6. 2835
Wenerierowie polacy, potrzebni zaraz. Krakowskie-Przedmieście 7, Biuro nauczycielskie, Dąbrowska. 24569
Korepetytor mogący dwóch chłopców do gimnazjum przygotować, zechce się zgłosić ul. Leszno 53, m. 5. 2872
Nauczycielka języków, nauk szkolnych, muzyki, poszukuje miejsca na wyjazd. Marszałkowska 141, mieszkania 25. 24760
Osoba posiadająca dokładnie języki, w szczególności francuzki, oraz nauki klasyczne, może wykonać lekcje lub korepetycje. Złota 9, mieszkania 65. Rano do 12, wieczorem od 7. 2855
Poszukuje się do 14-letniego chłopca korepetytora, z wyższego kursu szkoły handlowej przywzajemnej. Oferty proszę złożyć w kancelarii Kurjera pod lit. Ch. S. 24748
Uczeń kroju systemem francuzkim Fort'ha najnowszym, ułatwionym, z gruntowną nauką rysunku i upinania, w szkole kroju mojej żony z upoważnienia władzy, zadaniami jest specjalnie fachowo, po wyczeniu państwa wyłącznie za pomocą kredy i centymetra—i otrzymuje świadectwa. Bielańska 21, m. 3.—Leontine B. 24674

Posady i prace.
Przehalterji znajomość ułatwia każdemu umieszczenie posady.—nauki tej wycza gruntownie z upoważnienia władzy, W. Okmielew-owska 5. 2785
Do ociemniałego potrzebny jest do usługi chłopiec dojrzały, umiejący dobrze czytać i pisać po polsku. Bliższa wiadomość pomiędzy godziną 5 a 6-tą po południu przy ulicy Krakowskiej 13, mieszkania № 1, na dole. 24427
Francuzka bona potrzebna na demi-placę za mieszkanie i całodzienné utrzymanie. Świętokrzyska 22, m. 28. 24547
Francuzka krawcowa potrzebna na wiadomość o roboty wszelkie do tualety damskiej. Bliższe szczegóły podawać posterestantowi „M. M.” Brzezin, gubernija Piotrkowska. 24709
Kucharka dobrze gotująca, z dobrymi świadectwami potrzebna. Graniczna 10, mieszkania 8. 24726
Osoba z pp. aptekarzy, zamieszkałych na prowincji w większym mieście, zyczył sobie uczenia zaraz lub od Nowego 1889 roku, może zgłosić się listownie do komisarsza sądownego, lub osobiście pomiędzy 4—6 po południu każdego dnia, prócz świąt. 24736
Kucharka poszukuje Siennó (gub. Radomska), w Warszawie rubli 400. Wiadomość w miejscowej poczcie 112a. 24550
Młody człowiek poszukuje posady inkasenta, ekspedienta, magazyniera, kontrolera za kaucją rs. 300 do 500 i więcej. Oferty w kancelarii Kurjera W. pod O. T. 24720
Młody człowiek, inteligentny, władający językami polskim i niemieckim, posiadający dobre świadectwa, poszukuje posady kasjера, magazyniera, inkasenta lub innej kancelaryjnej. Oferty przyjmują Biuro ogłoszeń, Senatorska 26, pod wyrazem „Posada”. 2823

Młody człowiek z gimnazjalnem wykształceniem, pozostający bez środków do życia i w „położeniu bez wyjścia” błaga o jakiegokolwiek zajęcie. Łaskawe oferty Kurjer Warsz. pod „Zajęcie”. 24757
Majster ślusarski, cechowy, młody, energiczny, ze średnim gimnazjalnem wykształceniem, który lat 8 prowadził samodzielnie interes, poszukuje posady tak w Królestwie jak Cesarstwie, w metalowym interesie, wermajstra, kontrolera, magazyniera lub tp. Łaskawe oferty w Kurjerze pod lit. M. W. 18. 23645
Młody, energiczny człowiek, zostający na służbie rządowej, poszukuje zarządu domem za mieszkanie z dopłatą. Zawiadomić piśmiennicę Krakowskie-Przedmieście № 14, mieszkania 7. 24562
Osoba inteligentna, w średnim wieku, poszukuje miejsca u wdowca do zajęcia się całym domem i wychowaniem dzieci. Marszałkowska № 116, m. 16. 24229
Ogrodnik i chmielarz, czech, z chludnymi świadectwami, wszechstronnie uzdolniony, skończony botanik w Pradze Czeskiej, dobrze obznajmiony z zakładaniem i hodowaniem chmielarni na sposób czeski, poszukuje posady, może i zaraz objąć obowiązki. Łaskawe oferty nadsyłać Jan Sliutirs, ogrodnik, stacja kolei Chelm, gub. Lubelska. 24714
Osoba z prowincji, obeznana z krawieczyzną, poszukuje zajęcia w domu prywatnym na stałą, może się zająć i gospodarstwem domowem. Wiadomość Aleje Jerozolimskie 49, mieszkaniz 7. 24717
Osoba młoda, inteligentna, wykształcona, posiadająca średnią muzykę, języki, buchalterję, oraz malarstwo na porcelanie, poszukuje odpowiedniej posady od Nowego-Roku, jako to: kasjerki, buchalterki. Oferty kantor Kurjera lit. M. G. 24501
Potrzebny zdolny organista, umiejący prowadzić chóry, kawaler. Oferty z opisem życia, stopnia uzdolnienia i wieku, składać w kancelarji Kurjera Warsz. pod napisem „Organista”. 24705
Potrzebna bona niemiecka izraelitka, do dwójga dzieci. Krakowskie-Przedmieście 51, do właściciela domu. 24656
Potrzebni uczniowie od 14—15 lat do cukierni. Miodowa 12. 24564
Potrzebny chłopiec umiejący czytać i pisać. Leszno 41, m. 15. 24693
Panny zdane, podręczne i do nauki potrzebne są do krawieczyzny zaraz. Ul. Chmielna № 12, mieszka. 23, do pracowni A. Konopnickiej. 24453
Potrzebna jest panienka od lat 14 do sklepu dystrybucyjno-galanteryjnego: Karmolicka 6. 24381
Potrzebna jest do bufetu kobieta w średnim wieku, przyjemnej powierzchowności, z kaucją rs. 30. Adres pod literami A. F. do Kurjera Warsz. 24514
Potrzebne dziewczęta do fabryki szpilek.—Ulica Nowowiejska № 28. 24535
Pracownia Złota 23, potrzebuje uzdolnionych prasowaczek zaraz, oraz uczennic. 23894
Potrzebne panny do haftu. Długa 25, mieszkania 8. 24687
Potrzebny uczeń do cukierni. Ulica Leszno № 28. 24730
Potrzebny jest uczeń do handlu win H. A. Gajewskiego. Marszałkowska 94. 24776
Potrzebna od 1 stycznia bona niemiecka, mówiąca po polsku, z dobrymi świadectwami. Wiadomość Wiejska № 18, mieszkania 3, od 4 do 6. 24747

Potrzebna jest dziewczynka od lat 13—15 do posługi sklepowej. Pierwszeństwo będzie sierota. Erywańska 18, ra. 2. 24740
Potrzebna jest sklepowa do sklepu piekarskiego z kaucją. Wiadomość ulica Chłodna № 32, m. 5. 24712
Potrzebna panna do haftu. Ordynacka 12 Górka. 24710
Potrzebna osoba do starszych dzieci, chrześcijanka lub izraelitka, może być francuzka. Leszno 1, m. 4. 24768
Sklepowa z powodu wyjazdu odstępuje swoje miejsce. Kaucja wymagalna. Marszałkowska 111, fabryka cukrów. 24750
Staniczarka kompletnie uzdolniona za bardzo dobrem wynagrodzeniem i spódnicarką. Mazowiecka № 2, pracownia Karoliny. 24774
Sto rubli nagrody za wyrobienie stosownej posady 24-letniemu, inteligentnemu młodzieńcowi, dla słabego wzroku mogącemu nader mało pisać i czytać. Może złożyć kaucję stosownie do gaży. Oferty: Wilno, poste-restante L. U. 24745
Służący kawaler, młody, przystojny, przybył ze wsi, który służył w magnackim domu lat 11, potrzebuje miejsca w Warszawie lub na wsi w zamożnym domu. Adresy uprasza składać w kancelarji Kurjera Warszawskiego pod A. S. służący. 24599
Uczeń płatny potrzebny. Wiadomość: malarzarnia porcelany. Niecała № 8. 24360
Wdowa, sycien się zajmująca, słabego zdrowia, uprasza o pracę lub litościwych osób o pomoc, gdyż w wielkiej nędzy zostaje. Mokotowska 55, m. 35. 24673
Zycze posady w głównej fabryce po części rachunkowej lub agenta, na żądanie mogą złożyć kilka tysięcy rs. kaucji. Oferty uprasza się nadsyłać do kancelarji Kurjera Warsz. „Zycze”. 24737

Kupno i sprzedaż.
Adres fabrycznego składu dywanów, serwet, Achodników Kiltynowicza. Mazowiecka 16, wprost Erywańskiej. 2081
Antykwaryusz Makow, Solna 9, poleca meble starożytne, brzozy, porcelanę, sztuchy. Również kupuje wszelkie starożytności. 24218
Biard do sprzedania. Fréta № 26, w kawiarńi. 24579
Bobry amerykańskie w dobrym stanie za rs. 60. Wiadomość w magazynie ubiorów mezbickich Cieslickiego. Nowosenatorska 3. 24318
Czarna debina. Ktoby miał takową do zbycia, koloru zupełnie czarnego, może być w kłocach, balach 3" lub deskach 1 1/2", nie popękana i bez sęków, długość wymagana jest 5 i pół łokcia miary polskiej, raczy nadesłać adres do J. Sawickiego. Smolna 32. 24269
Do sprzedania para łóżek stylowych. Krakowskie-Przedmieście 40, u stolarza. 24515
Do sprzedania piękne obrazy, lustro w złotych ramach, lampy, Encyklopedia Orgelbranda wielka. Żelazna № 78, mieszkania 4, w podwórzu. 24513
Do sprzedania kredens dębowy duży. Krucza 47, m. 9. 24445
Do sprzedania szal, mantyla, kołczyki, 20 lokci iluzji pasowej i znaki po pracowni sukien. Fréta № 45, m. 5. 24540
Do sprzedania futro nurkowe w obrysu d'Antonie, bielizna i garderoba męzka, zyzbad zupełnie nowe i żelazny piec z rurami. Królewska № 29, m. 21. 24564

Do sprzedania biżuterja brylantowa kolczyki, jako też inne przedmioty. Sosnowa № 11, m. 2. 24454
Dwa czteromiesięczne mopsy rasowe są do sprzedania. Miedziana 14, m. 9. 2873
Do sprzedania salopa lisowa. Sienna 23 m. 5, od 12—3 godziny. 24724
Do sprzedania cztery kandelabry ściennie, obraz złocony, mało używany, mapa Europy duża i kanapka z dwoma napoleonkami, zielonym adamaszkiem kryta. Wiadomość Trębacka № 11, stróż wskaże. 2869
Do sprzedania palto dublony z kołnierzem karakulowym, kryte, nieużywane, bardzo tanio. Ulica Marszałkowska № 118, w kancelarji. 24721
Do sprzedania futro na lisach, wełną kryte i szuba futrem obłożona, jedwabna, za cenę umiarkowaną. Trębacka № 1, m. 6. 24764
Fortepian mało używany za rs. 320, fabryki Hofera. Marszałkowska 136, stróż domu wskaże. 2854
Fortepian bardzo mocny rs. 210. Solna 12, mieszkania 4. 24338
Fortepian za rs. 75. Smolna № 3, szkoła weterynaryjna, u asystenta. 24525
Futro bopisy używane za rs. 20, łożko metalowe ozdobne z materacem sprężynowym 28 rubli. Sosnowa 11, m. 8. 24469
Herbatę wyborową stale i bezpośrednio z Chin sprowadzaną, poleca nowo-otworzony w Warszawie. Jerozolimska 84 (róg Marszałkowskiej), sklep kupca J. Z. Rbtyńskiego z Kjachty. 24290
Kasy ogniotrwałe, najtańsze i najlepsze u R. Behtego. Nowy-Swiat 34. 425
Kasy ogniotrwałe, o 25 procent taniej od innych cenników. — Marszałkowska 125. Sikorski. 19397
Kupuje zużyte srebro i złoto. Zakład wyrobów srebrnych W. Birkowskiego. Podwale № 26. 23004
Kolega dla pań, książka przez A. Gałęcką, bardzo korzystna kop. 40, za pomocą której można się nauczyć krajac suknie, do nabyć w księgarniach. Skład w szkołach krajów A. Gałęckiej, Podwale 10, Wilcza 15, pocztą 16 kop. więcej. 24725
Lalki ładne i tanie, dające się rozbić, po Lelea, magazyn T. Małkowskiej. Elektoal na № 20. 23698
Lustra na raty sprzedaje miejscowym i na prowincję fabryka zwierciadeł i ram Maurycego Silberberg. Rymarska 8, gdzie w wystawie umieszczono napis „Na raty”. 24073
Mebel z ośmiu pokojów do sprzedania za bezcen całe urządzenie lub częściowo. Lustro, branki, dywany, regulator. Złota 3, róg Zgody, idąc od Marszałkowskiej czwarta brama, mieszkania 1, parter. 23965
Mebel z bezcen! Garnitur czarny orzechowy, wy. lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łożka, biuro, szeslongi, francuzki. Róg Chmielnej № 37 i od ulicy Marszałkowskiej № 108, m. 30. 24322
Mebel tanio do sprzedania. Garnitur czarny orzechowy, szafy, komoda, biurko, umywalka, ctemana, biblioteka, łożka, garnitur gabinetowy. Mokotowska 59, róg placu św. Aleksandra, stróż wskaże. 23904
Mebel gustowne z takowego urządzenia salonu, jadalni i sypialni, oraz lustra, mogą być zarazem lub częściowo sprzedane. Cena umiarkowana. Marszałkowska 148, mieszkania 9, piater, wejście również od Zielonego Placu, № 18. 2353

Meble jeszcze nowe do sprzedania bardzo tanio. Szczygła № 4, m. 6. 24751

Meble bardzo tanio, garnitur i inne meble salenowe, szafy, łózka, umywalka, urządzenie jadalni, debowe, oraz biurko, biblioteka, szeslong. Marszałkowska 119, na dole, Czysta brama, m. 15. 24770

Mam honor zawiadomić szanowną publicę, że u mnie nafta braci Nobel garniec dobrej miary 24 kop. Chmielna № 19, wprost Zgoda, z uszanowaniem W. Czajkowski. 24365

Magazyn pościeli S. Wrotnowskiego, ulica Czysta № 2, otrzymując stale ze wsi partiami pierze i puch, poleca takowe, gwarantując za ich świeżość. 24621

Miód litewski wyborowy, 22 1/2 kop. funt.— Wspólna 34, m. 10. 24565

Najtaniej zegarki złote, srebrne, niklowe i stalowe (czarne) u zegarmistrza M. Pozzi, 31 Nowy-Swiat (róg Chmielnej). 34708

Naczynia kuchenne, wyroby blacharskie w dobrym stanie poleca. Zakład blacharski Teofila Petz, Nowy-Swiat 22. 23593

Na Gwiazdkę. Marmurowe wazony, patery, kałamarze, przyściki, lichtarze, popielniczki, przyrządy do owoców, do palenia, oraz marmury kieleckie po niskich cenach. Przyjmuje się reperacje. Nowy-Swiat 38, m. 11.— Jabczyński. 24058

Na święta. Jabłka rozmaite rwane na kopy, maśło na funty. Wiejska № 17. 24605

Nanośniki, okulary, oraz wszelkie wyroby optyczne o 25% taniej, w magazynie optyczno-chirurgicznym Juljana Dreher, Szpitalna № 6. Wszelkie reperacje przyjmuje. 24368

Najlepsze wina węgierskie w handlu J. Korneckiego, № 107, Marszałkowska róg Chmielnej 107. 2753

Obraz olejny Brochockiego pt. „Cerkiewka na Podolu”, kosztujący rs. 350, do sprzedania za połowę ceny. Zielna № 9, mieszkania 6, pomiędzy godziną 11 a 12. 24420

Pianino nowe tanio do sprzedania. Elekto-ralna 23, m. 16. 24746

Różne meble bardzo tanio do sprzedania.— Ciepła 16, m. 8. 24711

Salopa, lisy, kryte adamaszkiem jedwabnym Sza 40 rs. do sprzedania. Ulica Jasna № 2, mieszkania 2. 24753

Szopy płaszcz, w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Pańska № 15, m. 1. 24768

Serwis, porcelana francuska do kawy, herbata, taca zielona z bronzami, filodendron duży. Wspólna 10, m. 5, od 4—8. 2831

Szkatułka grająca dużej wartości rs. 75.— Twarda 36, m. 11. 24695

Sanki potrzebne są. Żurawia № 28, mieszkania 8. 24702

Sanki petersburskie dwuosobowe z niedźwiedziem fartuchem w bardzo dobrym stanie, do sprzedania w warsztatach artylerji róg Długiej i Nalewek. Zapytać Ignata. 24583

Tomów 2,500 powieści w czterech językach. Chmielna 48, m. 16. 24715

Tanio sprzedam parę szaf. Krakowskie-Przedmieście 40, u stolarza. 24756

Tanio do sprzedania aksamitny modny dolman i 14 łokci czarnego atlasu. Dzielnia 43, mieszkania 9. 24759

Ważne dla amatora. Wyżlica ponter, pięknie utrzymana do sprzedania tanio. Widok № 1, stróż wskaże. 24401

Za pół ceny sprzedaje się futro sobolowe nowe, nie szyte, Karmelicka № 15, mieszkania 16. 24464

Interesa handl. i majątk.

Do sprzedania bez pośrednictwa osób trzecich, kilka domów tworzących jedną posesję na warunkach korzystnych. Zgłosić się ulica Ogrodowa № 23, stróż wskaże, zawsze od godziny 3—6 po południu. 24501

Do zakładu przemysłowego w pełnym ruchu będącego i dobrze procentującego, poszukuje się wykształconego w zawodzie kupieckim wspólnika z kapitałem około 25 tysięcy rubli. Główny warunek aby reflektant był poddany ruskim. Łaskawe oferty pod lit. A. Z. w kantorze niniejszego pisma. 24571

Dla osoby mającej kilkaset rubli kapitału, korzystny interes. Wiadomość Aleje Jerozolimskie 27, m. 3. 2845

Do sprzedania sklep wiktualów z dystrybucją dobrze procentujący. Ulica Żurawia № 1. 24377

Do fabryki korzystnej, przynoszącej przeszło 100% specjalista poszukuje wspólnika z kapitałem rs. 1,000 lub mniej. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski pod signum „Wenecja”. 24733

Do sprzedania wexel 6,000 rs. zabezpieczony depozytem 15,000 rs. w T. K. Z. Erywańska 16, m. 26. 24749

Do sprzedania magle i sklep wiktualów Drazem lub oddzielnie z powodu większego prowadzenia. Nowolipki 53. 24559

Kupię zaraz za gotówkę majątek ziemski od 25 do 50 włók, blisko kolei lub szosy, w dobrej góbie, z dobrymi budynkami, z inwentarzami oraz z piękną rezydencją. Pierwszeństwo mają majątki w gubernji Warszawskiej. Oferty wraz z dokładnym opisem dóbr i ostateczną ceną za włókę przysyłać należy do administracji Kurjera Warszawskiego pod lit. E. Wyląca się wszelkie pośrednictwa. 24618

Magle do sprzedania. Wiadomość przy ulicy Smoczej № 37. 24646

Majątek włók 22, z lasem i łąką, kompletnie zagospodarowany, za bardzo niską cenę do sprzedania lub zamiany. Interesowani rąca zostawić swoje adresy w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. M. K. 24619

Młoda panna, obok znajomości języków, pełnego wykształcenia, z kapitałem paru tysięcy rubli, zdrowa i chętna do pracy, pragnie wsaąpić na praktykę do handlu norymberskiego lub bielizna, z zamiarem późniejszego współudziału w pracy i zyskach, jeżeli to będzie możliwe. Blizsza wiadomość Ziota 34, 3-e piętro, m. 7, do 1 godziny. 24594

Magle egzystujące od lat osiemnastu przy ulicy Złotej № 40, zaraz do sprzedania.— Wiadomość na miejscu. 24403

Magle do sprzedania w dobrym stanie. Ulica Sienna № 71. 2840

Magle do sprzedania z przyrządami do prania. Dzika № 10. 24415

Magle do sprzedania z powodu wyjazdu.— Ulica Zabia № 7. 24772

Magle wiedeńskie w dobrym stanie sprzedam, róg Chmielnej i Marszałkowskiej № 38. 24742

Ogród, przestrzeni 17,000 łokci mający i drzew owocowych 300 sztuk, w domu pod № 15 przy ulicy Zakroczymskiej do wynajęcia od Nowego Roku. 24362

Pracownia sukien damskich, z wyrobioną klientelą, egzystująca od kilku lat, w dobrym punkcie, sprzedaje się z powodu wyjazdu za granicę. Oferty „Magazyn” post-restante. 24390

Potrzeba zaraz 4,000 rs. na hypotekę domu murowanego w pierwszej połowie wartości na 9%. Wiadomość Ziota № 58, mieszkania № 7, lub przez złożenie oferty w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. J. B. № 4. 24622

Potrzebne zaraz na pierwszy uimer hypoteki po Towarzystwie 2,000 rs. Wiadomość w kancelarji reagenta Truskowskiego. 24716

Rubli 6,000 potrzeba na pierwszy numer hypoteki miejskiej, procent 7. Oferty kantor Kurjera Warsz. lit. A. K. 24735

Restauracja dobrze procentująca do odstąpienia z powodu słabości. Wiadomość Śliżka 53, Cechrzycki. 24767

Sklep spożywczy dystrybucyjny do sprzedania zaraz. Mieszkanie tanie.— Ulica Hoża № 64. 24387

Sklep do sprzedania dystrybucyjno-spożywczy, dobrze procentujący. Hoża № 9. 24409

Sklep spożywczy i dystrybucja do sprzedania. Daniłowiczowska № 12. 24586

Skład legumin kto ma do zbycia, niech złoży ofertę pod lit. J. M. w kantorze Kurjera Warsz. 24568

Skład wódek jest do sprzedania zaraz lub od N. Roku, z powodu zmiany interesów familijnych. Wiadomość na miejscu, róg Marszałkowskiej i Nowogrodzkiej. 24617

Sprzedam kompletnie urządzone zakłady wyjazdu ekwipaży.— Kantor Nowy-Swiat № 25. 24184

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania zaraz. Świętokrzyska № 3. 24320

Skład wódek do sprzedania z powodu wyjazdu, cena przystępna. Wiadomość na miejscu. Marszałkowska № 90. 24598

Skład węgla do sprzedania.— Ulica Nowy-Swiat № 8. 24546

Sklepek do sprzedania zaraz za bardzo przystępną cenę z powodu pilnego wyjazdu.— Wiadomość w kiosku przy Koperniku. 24755

Sklep wiktualów z dystrybucją, do sprzedania, ulica Piwna № 16. 24743

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu słabości przy ulicy Podwale № 32. 24744

Sklep dystrybucyjny z materiałami piśmiennymi, do sprzedania. Nowy-Swiat 28. 24718

Sklep z piecywem do sprzedania. Wiadomość Długa 55, gdzie piecywo. 24723

Skład węgla do sprzedania.— Ulica Nowy-Swiat 47. 24727

Ważne. Dla pp. architektów, inżynierów, w biur technicznych itd. Do odstąpienia zaraz pracownia patentowana do zdejmiwania planów za pomocą światła otrzymywanych (czarne linje na białym tle). Kompletnie urządzona. Nowolipie № 17. 24630

Z powodu zmiany interesu jest do odstąpienia sklep spożywczy. Wiadomość Karmelicka № 8. 2821

Zakład przemysłowy, dobrze procentujący, sprzedaje się na b. dogodnych warunkach. Do objęcia potrzebny kapitał około 20 tysięcy rubli. Nabywca musi być poddany ruskim.— Łaskawe oferty pod lit. X. Y. w kantorze niniejszego pisma. 24572

Zakład mleczny z bilardem do sprzedania.— Cena przystępna. Wiadomość Miodowa 12, kantor Sittenfelda. Bilard można osobno nabyć. 24769

Zadana pożyczka cztery tysiące, na duży dom, bez pośrednictwa. Adres w Kurjerze lit. A. B. 24766

Lokale.

Do wynajęcia w Alei Ujazdowskiej pod № 6, lokal składający się z 8-u pokoiów, ze wszelkimi wygodami, oraz stajnia i wozownia. 2803

Dwa pokoje na ogród Saski wychodzące, ze wspólnym przedpokojem, każdego czasu do wynajęcia. Wiadomość pomiędzy 11-tą a 1-szą, Senatorska 35, mieszkania 56. 24707

Jeden pokój lub 2 umeblowany, tanio. Marszałkowska 105, mieszkania 5. 24734

Lokal na restaurację, której brak w fabrycznej stronie miasta wypuszcza. Ulica Śliżka № 50. 24738

Lokal frontowy, złożony z 4 pokoiów, przedpokoiu i kuchni, na 1-m piętrze, z wodociągiem i zlewem, a także wszelkimi wygodami i widokiem na Wisłę do wynajęcia od 1 stycznia 1889 roku. Wiadomość na miejscu, ulica Marjensztadt № 3. 24457

Mieszkanie przy familji każdego czasu, dla osoby uczęszczającej do Instytutu Muzycznego lub szycjącej w domu, może być z fortepianem i samowarem, stosownie do umowy. Tamka № 19, m. 22, od 4 do 6-ej. 24595

Nauczycielka pragnie zamieszkać przy nauczyciele. Adres proszę zostawić: kiosk, Żurawia. 2874

Od Nowego-Roku pomieszczenie dla ucznia szkoły handlowej lub prywatnej, na dogodnych warunkach. Widok № 5, mieszkania 1. 24456

Poszukuje się 3 lub 4 pokoiów, na pierwszym piętrze lub na parterze, elegancko umeblowanych, z osobnym wejściem i kuchnią, w środku miasta, od 1 lub 15 stycznia 1889 r. Zgłosić się do Franciszka Kossakowskiego, ul. Jerozolimsk. № 56, mieszkania 18. 24495

Potrzebne mieszkanie od Nowego-Roku, trzy pokoje z kuchnią, w miejscowości mniej lub więcej odległej od dworca wiedeńskiego. Wiadomość: Piękna 31, stróż wskaże. 24681

Pokoje kawalerskie od rs. 7, z kuchnią; 2 pokoje, przedpokój, kuchnia, 16 rs. miesięcznie. Śliżka 50. 24739

Potrzebne jest od stycznia mieszkanie, złożone z 3-ch pokoiów, kuchni i przedpokoiu. Oferty pod lit. R. W. składać proszę w Kurjerze. 24765

Przy kobiecie pojedynczej z dobrego towarzystwa, mieszkającej w jednej z najprzyjemniejszych części miasta, może znaleźć pomieszczenie osoba starsza, albo panienka potrzebująca opieki. Oferty w Kurjerze pod literą A. Y. 24584

Pokój do wynajęcia przy familji, za 6 rs. miesięcznie, od Nowego-Roku. Ziota 57, mieszkania 13. 24612

Są 3 bardzo ładne pokoje, z meblami, usługą meżką. Włodzimierska 16, m. 8. 24629

Stancja dla panienci lub kobiety w pracowni sukien damskich. Nowy-Swiat № 27. Francuska w miejscu. 24204

Współlokatorki za trzy ruble miesięcznie, poszukuje kobieta przywoita. Wiadomość: Sienna 23, mieszkania 8. 2871

Zaraz do wynajęcia pokój z meblami, usługą. Wspólna № 2, mieszkania 6. 24423

Zaraz pokój, 1-sze piętro, osobne wejście, usługa, życie na żądanie. Bednarska 24. 24722

Zaraz lub od Nowego-Roku, do odstąpienia dwa pokoje, z przedpokojem, kuchnią, suche, ciepłe, 1-sze piętro. Hortensja 7, m. 16. 24628

2 pokoje do odnawiania. Piękna 8, mieszkania 7. Tamże futro aksamitne do sprzedania. 24660

1 stycznia 2 pokoje, kuchnia, zlew, wodociąg, parter. Nowogrodzka 23. 24752

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka Bukowska dla pań spodziewających się słabości, ma pokoje oddzielne i wspólne. Umieszcza dzieci. Opłata względna. Bednarska. 21. 24524

Akuszerka Sliwowska przyjmuje osoby spodziewające słabości, od rs. 15, z umieszczeniem dziecka, dyskretna zapewnia się. Wspólna № 26, mieszkania 18. 24136

Akuszerka W. D. z upoważnienia urzędu lekarskiego przyjmuje panie na kurację, czas dłuższy, umieszczenia dziecka, dyskretna zapewnia się. Żurawia 9. 23781

„Dzień” wyprzedaż!! urzędu fabryka J. Dzierżewskiej Nowy-Swiat № 21, po cenach najniższych do 24 grudnia i pelerynki od rs. 4, garnitury z przodem od rs. 4, garnitury od 90 kop. Ceny najniższe. 24758

Dnia wczorajszego skradziono portmonetkę z pieniędzmi, losem № 15075. Kto znajdzie i odniesie Nowogrodzka 31, mieszk. 12, tyllko los, otrzyma nagrodę. 24741

Krawatów wycieczkę prędko i tanio. Bracka № 10, mieszkania 16. 2873

Kusnierz podejmuje się robót po domach prywatnych, jako też i u siebie w domu damskich i męzkich. Z szacunkiem J. Kusnierza. Nowy-Swiat № 23. 24243

Kołoduny litewskie i obiady na masle. Wspólna № 7, w kawiarni. 24671

Lampy błyskawiczne te tylko najlepiej się palą, nie kopca i nie psują się, które sprzedaje z gwarancją magazyn F. Kozłowski, pod firmą W. Podgórski, ul. Rymarska № 7. Tamże nafta do lamp błyskawicznych poleca się na garncie i beczki, po cenach hurtowych; stałym odbiorcom odstepuje się rabat i odsyła się do domu. 1691

Losy loteryjne przyjmuje w subskrypcję na najdogodniejszych warunkach. Wileza 58, mieszkania 12, od 4 do 6 wieczorem. 23740

Mamka młoda, ze świeżym pokarmem, potrzebna jest zaraz. Wiadomość: Nowy-Swiat № 60, mieszkania 4. 24728

Młoda meżatka, bezdzietna, pragnie przyjąć dziecko do piersi. Wiadomość: ulica Sienna № 38, mieszkania 23. 24713

Na Gwiazdkę fartuszeki, sukienki dziecięce. Sienna 26, mieszkania 5. 2870

Najtańszy zakład tapicerski. Marszałkowska № 115. Cukiernia Zawistowskiego, róg Ziotej. 22761

Na Gwiazdkę, wielki wybór lalek charakterystycznych, paryzkich i rozmaitej narodowości, po cenach niskich, poleca magazyn bielizny W. Józefowicz, ul. Marszałkowska № 143. 2851

Ogród Zoologiczny. Zwierzyńce poszukują osuki karmiącej szczeniata. 24567

Polecam miody do picia, własnego wyrobu, zdrowe, smaczne, orzeźwiające i rozwesalające. Ceny niepraktykowanie niskie. Miód święteczny butelka 40 kop. Trojnak pana Zajączkowskiego (bardzo smaczny), butelka 75 kop. Sprzedawca, Chmielna № 35, mieszkania 17. St. Ignatowicz. 2849

Podupadły rękawicznik, obarczony dzieciną, prosi J.W. panów i panie, o pranie rękawiczek: od glansowanych kop. 7 1/2, zamieszawane kop. 6. Garnitury, reperacje, szelki i bandaże robię nowe po cenie fabrycznej, wybija zębki, daje lekcje kroju paniom, rękawiczek, szycia tamboru. Ulica Wróbla № 9, m. 5. 23887

Przyjmuje suknie, okrycia po cenach przystępnych. Marszałkowska 87, m. 13. 2842

Polowa dużego grobu murowanego na starożytnym ementarzu Powązkowskim do odstąpienia. Wiadomość: Nowo-Wielka 13, mieszkania 11. 2846

Przyjmuje suknie do roboty, ceny umiarkowane, wykończenie spieszne i sumienne. Żurawia 21, m. 19. 2843

Przyjmuje okrycia, dziecinne ubranka i suknie do roboty, które wykończą się starannie i podług najświeższej mody. Ceny bardzo przystępne. Nowy-Swiat 44, m. 10. 24771

Pracownia pończoch i trykotarzy przyjmuję wszelkie obstalunki tak w miejscu jak na prowincję, po b. umiarkowanej cenie. Nowogrodzka № 9, m. 23, 24. 2868

Piwo z przekąskami kto ma do wzięcia. Uprzejmie proszę o postawienie adresu pod T. K. w kantorze Kurjera. 24706

Szutasz przyjmuję do wyszywania trykotów szwyczących i całych, a także damskich sukien, okryć, oraz wszelkich ubiorów podług najnowszych wzorów paryzkich, robota rzetelna i bardzo tanio. Panaski. Wązka-Miła № 3, mieszkania 53. 24429

Suknie i okrycia po możliwie niskiej cenie. Przyjmuje do roboty. Ulica Długa № 10, mieszkania 49 l. b. 2847

Wielka pralnia Nowo-Swiecka. (Nowy-Swiat № 16), przyjmuje obstalunki „przez telefon” własny № 161.” 2876

Wybór kap i ornatów w magazynie Barona Reiskiej, Nowy-Swiat 51. Nadszedł także prost z fabryk znaczny transport materjalu i wszelkich przyborów do aparatów koscielnych. Pracowniom ustępuje się rabat. 24356

Zdun zamieszkały przy ulicy Chmielnej № 29, zusuwa dym i swędy i urządza w kuchniach piecyki, ażeby na prędce piekli. po cenach niskich. 24773